

Mateřská škola U Pramene 13, České Budějovice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

na období 2022 – 2025

Hlavní téma:

„Učíme se hravě, jak se žije zdravě“

Školní kurikulum podpory zdraví

Č.j.: 142/2022

Projednáno na pedagogické radě dne: 11. 10. 2022

.....
Bc. Alena Irholcová
Ředitelka MŠ

OBSAH

1. PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY	2
1.1 Základní údaje o škole	2
1.2 Charakter a umístění školy.....	3
1.3 Organizační uspořádání školy	3
2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	5
2.1 Filozofie vzdělávacího programu a integrující principy	5
2.2 Dlouhodobé záměry rozvoje školy.....	6
2.2.1 Dlouhodobé cíle	7
2.2.2 Oblast pedagogická, výchova a vzdělávání	7
2.2.3 Oblast personální a řízení MŠ.....	8
2.2.4 Oblast ekonomická a materiální	8
2.2.5 Oblast organizační	8
2.2.6 Spolupráce s rodinou	9
2.2.7 Oblast spolupráce MŠ se ZŠ, ostatními školami a subjekty, se zřizovatelem	9
2.3 Používané metody a formy práce.....	9
2.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ..	10
2.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
2.6 Poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním vzdělávání /Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem = děti s OMJ/	13
2.7 Minimální preventivní program /prevence sociálně – patologických jevů/ ..	15
3. NEFORMÁLNÍ KURIKULUM NA OBDOBÍ 2022 – 2025.....	23
4. FORMÁLNÍ KURIKULUM NA OBDOBÍ 2022–2025.....	31
Podtéma: Identita	31
Podtéma: Společenství	33
Podtéma: Aktivita	35
Podtéma: Změny v přírodě.....	36
Podtéma: Zdravý životní styl	38
Pravidla pro tvorbu třídních programů	40
5. EVALUACE.....	41
Naplnění stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP.....	42
Průběh vzdělávání a výsledky	45
Spolupráce	46
Kritéria pro autoevaluaci třídních kurikul	48
6. PŘÍLOHY	51
1. Dílčí projekty.....	51
1.1 Arteterapeutická dílna „Duhová kulička“	51
1.2 Celoroční projekt s dopravní tematikou.....	55
1.3 Projekt keramické dílny „Hliněnka“.....	59
2. Roční plán–prováděcí plán na šk. rok 2022–2023 (samostatně vázaný)	61
3. Autoevaluační zpráva školy, 2019–2022 (samostatně vázaná).....	61

1. PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY

1.1 Základní údaje o škole

Název školy:	Mateřská škola U Pramene
Sídlo školy dle ZL:	U Pramene 1882/13 370 06 České Budějovice
Právní forma:	Příspěvková organizace
Statutární orgán, ředitel MŠ:	Bc. Alena Irholcová
Zástupce statutárního orgánu:	Alena Melkusová
IČ:	625 37 750
IZO:	107 530309
Zřizovatel školy:	Statutární město České Budějovice
Kapacita školy:	Mateřská škola – 120 dětí Školní jídelna – 136 dětí
Adresa datové schránky:	mthx2xw
Adresa www stránek:	www.msupramene.cz
E-mailová adresa:	ms_upramene@centrum.cz
Bankovní spojení:	Česká spořitelna, a.s. běžný účet: 259 818 4359/0800 účet stravné, inkaso: 101 312 521/0800
Telefony:	Pevná linka: 387 204 208 Mobil ředitelka MŠ: 702 018 182 Mobil školní stravovna: 702 018 183 Mobil zástupkyně ředitelky: 702 018 184

Hospodaření školy–dva rozpočty:

- * Magistrát města Č.B. (zřizovatel MŠ) – na provoz zařízení
- * Státní rozpočet – na mzdy zaměstnanců

Projekt programu Podpory zdraví: MŠ zařazena do sítě MŠPZ v roce 1997
Platnost školního kurikula: 3 roky /do září 2025/

Ředitelka a předkladatelka: Bc. Alena Irholcová

Řešitelé projektu: ředitelka školy a kolektiv pedagog. zaměstnanců MŠ

Kolektiv MŠ ve školním roce – viz. samostatná příloha ŠVP – Roční prováděcí plán

1.2 Charakter a umístění školy

- MŠ zahájila provoz v roce 1978.
- Jsme příspěvkovou organizací s právní subjektivitou od roku 1996.
- Od roku 1997 je MŠ zařazena do sítě „Škol podporujících zdraví“ a má certifikovaný projekt SZÚ v Praze.
- Umístění MŠ: okrajová oblast Českých Budějovic – Suché Vrbné, směr Ledenice, Borovany, vilová čtvrť nazývaná Pohůrka.
- MŠ je součástí původní starší zástavby, v posledních letech v jejím okolí vyrůstá množství nových rodinných i bytových domů, v blízkosti se buduje dálnice s tunelem Pohůrka.
- Dopravní dostupnost: MHD – zastávka MHD Pohůrka - kulturní dům se nachází 5 minut chůze od MŠ, dostupná linkou č. 10 a 13, zastávka MHD Suché Vrbné – točna se nachází cca. 15 minut chůze od MŠ, dostupná linkou č. 9.
- Autem – směr Ledenice, Borovany, na světelné křižovatce odbočit do ulice U Pramene, nebo o ulici dříve – do ulice Brigádnická.
- MŠ je zařízením pavilonového typu se třemi třídami ve starých budovách, dvěmi třídami v nově přistavěném dvoupodlažním pavilonu /v roce 2010/ a jedním pavilonem hospodářským, kde se nachází školní kuchyně. Součástí areálu je i byt školníka, který je situován do zadní části hospodářského pavilonu.
- Vnitřní vybavení tříd splňuje všechny nároky na bezpečí, komfort, hru a motivaci dětí. Do MŠ jsou umisťovány děti ve věku obvykle 3–7 let, nejdříve od 2 let, do věkově smíšených tříd. Je zde věku přizpůsobený nábytek, hračky a materiály pro všechny věkové kategorie i pohlaví, pomůcky a hračky jsou dětem volně přístupné. Třídy /kromě jedné/ disponují krytými terasami, horní třída v novém pavilonu má prostor zvaný ateliér s keramickou a výtvarnou dílnou s vlastní pecí na výpal keramiky.
- MŠ je obklopena velkou zahradou se vzrostlými stromy, s různými zákoutími, která skýtají mnoho možností pro přirozený pohyb dětí, pro množství her i pro zahradnické činnosti – vyvýšené záhonky na pěstební činnosti. Součástí zahrady je umělý kopec nebo dopravní hřiště s asfaltovými silnicemi a mnoha herními prvky (semaforey, závory, kruhový objezd, tunel, čerpací stanice...). V parných dnech je dětem k dispozici mlhoviště a bazén.
- K zajištění pitného režimu zahrady disponují třemi zahradními pítky.
- Stravování zajišťuje vlastní kuchyně v areálu MŠ.

1.3 Organizační uspořádání školy

v provozu je 5 věkově smíšených tříd – obvyklá naplněnost tříd = 24 dětí

třída „Čápi“ věkově smíšená od zpravidla 3 do 7 let

třída „Rybky“ věkově smíšená od zpravidla 3 do 7 let

třída „Broučci“ věkově smíšená od zpravidla 3 do 7 let

třída „Motýlci“ věkově smíšená od zpravidla 3 do 7 let

třída „Žabky“ věkově smíšená od zpravidla 3 do 7 let

- přijímání dětí do MŠ – zápis do MŠ probíhá každoročně v termínu 2. – 16. května, datum konání určí zřizovatel školy ve spolupráci s ředitelkou MŠ, má elektronickou podobu na webu MM Č. Budějovice: <https://zapismscb.c-budejovice.cz>
- informace o konání zápisu jsou zveřejňovány na webu školy, na webu města Č. Budějovice, na vývěškách v MŠ, na veřejných místech v okolí MŠ
- podmínky přijetí a požadavky: viz. *příloha Vnitřní řád školy*
- při zařazování dětí do tříd jsou zohledňována přání rodičů – kamarádské vztahy, sourozenecké vazby, dbáme na rovnoměrné rozložení dětí podle věku a pohlaví
- provoz mateřské školy: 6,30 – 17,00 hodin
- personální obsazení školy:
 - ředitelka školy:* Bc. Alena Irholcová, jmenovaná do funkce: 1. 8. 2019
 - pedagogický sbor:* ředitelka MŠ, předepsaný počet učitelek, dle potřeb podpůrných opatření i asistent/i pedagoga
 - provozní zaměstnanci:* školnice a potřebný počet uklízeček, školní asistent, ekonomka MŠ
 - školní stravovna:* vedoucí ŠS, potřebný počet kuchařek, pomocná pracovnice v provozu
 Pracovní doba pedagogických pracovníků je rozvržena tak, aby bylo v co nejlepší míře zajištěno překrývání učitelek ve třídě po dobu alespoň 2,5 hodiny/den. (většinou v době 9,30 – 12,30 hod.).

2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1 Filozofie vzdělávacího programu a integrující principy

- Kurikulum podpory zdraví vychází ze současné vzdělávací strategie státu a předchozích verzí modelového programu podpory zdraví. Jeho vyučovaná část se nazývá Formální kurikulum.
- Školní vzdělávací program je vypracováván na tříletá období, v současné době (období 2022 – 2025) budeme naplňovat jeho desátou verzi.
- Filozofie projektu chápe význam zdraví jako prioritní hodnotu pro vývoj jedince i celé společnosti.
- Vnímání a odstraňování rizik a budování bezpečného sociálního prostředí pod odborným vedením je základem pro výchovu a vzdělávání dětí ke kompetencím, které budou významné pro budoucí zdravý a plnohodnotný život v dospělosti. Děti se mají naučit postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.
- Stav zdraví je výsledkem vzájemného ovlivňování organismu, psychiky, osobnosti, vztahů a prostředí. Je nutné proto vytvářet aktivně podmínky pro jejich rovnováhu.
- Kurikulum specifikuje principy a zásady programu podpory zdraví. Principy vedou k respektu k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa a k rozvíjení komunikace a spolupráce. Zásady konkretizují podmínky a jejich nutné změny pro vývoj ke zdravému životnímu stylu.
- Pomocí evaluačních nástrojů (SUKy) každoročně detekujeme a vyhodnocujeme výsledky působení a naplňování podmínek a cílů formálního kurikula podpory zdraví.
- KPZ pokrývá svým pojetím požadavky RVP PV a vede MŠ k práci na rozvoji kvality.

VIZE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY:

Jsme Mateřská škola U PRAMENE. Cestu za zdravím tělesným a duševním chápeme jako **pramínek** poznání každého jednotlivce, který postupně sytíme, pečujeme o něj a usilujeme o to, aby se stával silnějším a odolnějším a tím, jak bude růst a sílit, se bude proměňovat v řeku poznání. K tomu je zapotřebí:

P = PARTICIPACE A SPOLUPRÁCE

R = RESPEKTOVÁNÍ

A = AKTIVITA

M = MOTIVACE

Í = INDIVIDUALIZACE

N = NASLOUCHÁNÍ

E = EMPATIE

K = KOMINUKACE

Mateřskou školu charakterizuje její Kurikulum podpory zdraví /KPZ/. Rozhodli jsme se jít cestou, která bude všem zúčastněným ukazovat směr ke zdraví tělesnému i duševnímu a ke zdravému životnímu stylu.

2 hlavní pilíře školy podporující zdraví plně vystihují naše záměry:

- 1/ **přirozené lidské potřeby jednotlivců jsou v MŠ plně respektovány**
- 2/ vztahy jsou postaveny na **komunikaci a spolupráci**

Základní principy kurikula PZMŠ

- **Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa**

Mateřská škola podporující zdraví považuje respekt k přirozeným lidským potřebám za **nejdůležitější postoj**, respektuje a uspokojuje obecné lidské potřeby a jejich individuální a vývojově podmíněné projevy nejen u dětí, ale i u dospělých osob, pedagogů a rodičů. MŠ se při uspokojování potřeb dětí řídí modelem potřeb od amerického psychologa A. Maslowa, tzv. pyramidou potřeb. Uspořádání potřeb v ní je hierarchické, tzn. že podmínkou k upokojení potřeb z vyšších pater pyramidy je uspokojení potřeb v patrech nižších.

- **Rozvíjení komunikace a spolupráce**

Mateřská škola podporující zdraví vytváří podmínky pro komunikaci všech lidí, které sdružuje, dětí i dospělých. Komunikace je podmínkou učení a spolupráce. Rozvíjení komunikace a spolupráce považujeme za **proces** osvojování takových stěžejních dovedností, které následně vedou k uspokojování potřeb jednotlivce a dále k jeho efektivnějšímu vzdělávání. Probíhá-li odpovídajícím způsobem, ze strany pedagogů na profesionální úrovni, přispívá k atmosféře pohody, usnadňuje řešení problémů a překonávání překážek, je prevencí konfliktů a sociálně patologických jevů.

2.2 Dlouhodobé záměry rozvoje školy

Tyto záměry ukazují, jakým směrem chceme MŠ nadále posouvat a kam soustředíme naše úsilí, aby byly naplňovány.

2.2.1 Dlouhodobé cíle

Záměrem je dlouhodobě pracovat na dobrém jménu naší školy, usilovat o to, aby rodiče dětí školu vyhledávali pro kvalitní vzdělávací nabídku, vřídlné klima a pěkné prostředí.

K tomu chceme přispět následovně:

- *Nadále setrřávat v síti Škol podporujících zdraví.*
- *Usilovat o kvalitní personální obsazení, o bezpečné a vstřícné kolegiální prostředí.*
- *Provádět osvětu zdraví, cílit nejen na děti, ale i rodiče, příp. širší veřejnost, zvyšovat zdravotní gramotnost všech zúčastněných. /Zdraví 21/.*
- *Sledovat a do výchovně–vzdělávacího procesu zahrnovat nové, moderní metody z oblasti pedagogických věd.*
- *Iniciovat přestavbu, rekonstrukci třech starých pavilonů. V blízkosti MŠ vyrostl bytový komplex Sluneční terasy Suché Vrbné, kde je soustředěno 62 bytových jednotek, a viladomy Dobrovodská s 60 bytovými jednotkami, s nimiž je pravděpodobný příliv dalších dětí do naší MŠ – přístavba či rekonstrukce stávajících budov by měla být prioritou zřizovatele.*
- *Zaměřovat se na polytechnickou výchovu a dlouhodobě zlepřovat technické dovednosti dětí – viz. Strategický plán MM ČB na období 2017–2027.*
- *Dlouhodobě se soustředit na kondici a sportovní aktivity dětí a obohacovat vzdělávací nabídku aktivitami různých subjektů zaměřených na sportovní vyžití dětí, na jejich kondici a zdravý životní styl.*

2.2.2 Oblast pedagogická, výchova a vzdělávání

Podle cílů a zásad škol podporujících zdraví nastavit vzdělávací nabídku tak, aby maximálně reflektovala potřeby ochrany zdraví a zdravého životního stylu.

- *Nabízet kvalitní výchovně–vzdělávací aktivity formou prožitkového učení.*
- *Vést děti, ale i personál školy a všechny účastníky života v MŠ k ochraně zdraví a zdravému životnímu stylu.*
- *Těžit z různých projektů zaměřených na ochranu zdraví a prevenci – Zkus to zdravě, Zdravá pětka, Lesy ČR, projekty MŠMT, MZČR, SZÚ, Signal, Tyflohlídek, BESIP, Plavání,...*
- *Spolupracovat se Sokolskou obcí – zapojovat se do projektů Cvičení se Sokolem, do projektů SK Dynamo ČB, Štíři ČB – florbal, nadále spolupracovat se ZŠ – využívat venkovní sportoviště, tělocvičny, přivést více pohybu do školy.*
- *Utvářet pozitivní atmosféru a vést otevřenou, vstřícnou komunikaci uvnitř i navenek, využívat zásady efektivní komunikace. (Respektovat a být respektován).*
- *Vzdělávat se v přírodě – využívat kryté terasy pro vzdělávací aktivity. Dořeřit absenci kryté terasy – altánu, pro třídu Motýlci, např. s využitím projektové výzvy.*
- *Logopedická prevence – využívat DVPP pro zkvalitnění práce pedagogů v obl. prevence řečových vad (Logopedický asistent).*
- *EVVO – čerpat náměty pro práci z eko sítě Mrkvička, vzdělávat děti v oblasti enviromentální, věnovat se třídění odpadu - odpadní hospodářství (projekt MŠ Hliník, třídní zahrádky, luční koutek apod.)*
- *Prezentovat školu jako širokospektrou – nabízet různorodé, pestré aktivity, není nutné děti zatěžovat kroužky – především si hrajeme a hrou se vzděláváme.*

2.2.3 Oblast personální a řízení MŠ

- *Usilovat, v rámci možností, o stabilitu kolektivu zaměstnanců. /očekávané změny – odchody do starobního důchodu, mateřské dovolené/.*
- *Novým učitelům umožnit jejich adaptaci s učitelem – průvodcem.*
- *Ve spolupráci s PF JČU určit v MŠ odborníka z řad učitelů, který by byl garantem, lídrem učitelů vyučujících pedagogickou praxi v naší MŠ.*
- *Vést a motivovat zaměstnance, být vidět.*
- *Maximálně podporovat a motivovat zaměstnance v dalším vzdělávání, vytvářet a systematicky plánovat DVPP.*
- *Organizovat pravidelné týmové porady, provozní porady, pedagogické rady, i neformální setkávání se zaměstnanci školy.*
- *Benefit pro zaměstnance MŠ – karty ITIC pro pedagogy, ALIVE pro nepedagogy–zapojení do projektu.*

2.2.4 Oblast ekonomická a materiální

- *Efektivně hospodařit s financemi a svěřeným majetkem.*
- *Aktivně spolupracovat se zřizovatelem.*
- *Zajišťovat potřebné opravy, údržby na svěřeném majetku.*
- *Průběžně dokupovat učební pomůcky, hračky, obnovit audiovizuální (zastaralou) techniku, vybavit další třídy interaktivními tabulemi.*
- *Digitalizovat MŠ – v rámci projektu Digitalizace do škol pořídit digitální učební pomůcky pro děti.*
- *Pravidelně provádět údržbu zahrady, obohatit ji o prvky smyslového vnímání – smyslový chodníček, přírodní zákoutí nabízející soukromí, dovybavit zahradu třídy Rybky o venkovní pítka, kontrolovat a posuzovat bezpečnost porostu (uschlé stromy, nebezpečné porosty, oprava plotu...).*
- *Opakovaně žádat zřizovatele o řešení nevhodných akustických podmínek ve třídě v 1. patře nového pavilonu, usilovat o instalaci předokenních žaluzií ve třídách nového pavilonu.*
- *Do zadní části zahrady pořídit nový zahradní domek pro skladování koloběžek a odstrkovadel.*
- *Zamýšlet se nad dalšími možnostmi využití umělého kopce – upravit terén /dodat chybějící hlínu, štěrky/, zvážit instalaci zajímavého herního prvku /lezecí stěna, šplhací lana apod./.*
- *Upravit stání pro kontejnery – krytá zpevněná plocha pro odpadní nádoby a kontejnery.*
- *Evidence majetku MŠ – v účetním programu FENIX pořídit modul Inventarizace majetku / provádět inventarizaci elektronicky, přes QR kódy/.*

2.2.5 Oblast organizační

- *Denní režim uspořádat tak, aby byly činnosti optimálně rozloženy a respektovaly potřeby dětí.*
- *Podporovat a organizovat spolupracující týmy pracovníků.*
- *Školní stravovna – využívat zdravé potraviny, regionální dodavatele, školit zaměstnance v trendech moderní kuchyně, delegovat pravomoce na vedoucí školní stravovny.*
- *Zavést internetové odhlašování stravy přes aplikaci Strava.cz.*
- *Webové stránky – průběžně doplňovat informace, včasné aktualizace, usilovat o nový web MŠ.*

- Šablony OP VVV - nadále pokračovat v projektech OP JAK /Jan Amos Komenský/ a využívat v co největší míře jejich nabídku pro MŠ, např. využití personální šablony na pozici školního asistenta apod...

2.2.6 Spolupráce s rodinou

- Setkávat se s rodiči při různých příležitostech (besídky, besedy, semináře, tvořivé dílny)
- Spolupracovat s klubem rodičů – vzájemná setkávání, zapojení do organizace akcí MŠ.
- Exkurze – využívat nabídky rodičů k seznámení s různými profesemi, provozy...
- Hodnocení školy rodiči, zpětná vazba – využívat různé ankety, dotazníky...
- Vydávat školní informační bulletin Pramínek – pro rodiče nově přichozích dětí.

2.2.7 Oblast spolupráce MŠ se ZŠ, ostatními školami a subjekty, se zřizovatelem

- Informovat rodiče, veřejnost o školách v okolí a jejich vzdělávací nabídce.
- Využívat nabídek škol v okolí /SŠ zdravotnická – Den zdraví, SŠ veterinární – školní statek/.
- Prezentovat MŠ při vítání občánků, návštěvě Domova seniorů Dobrá Voda, při zdobení vánočních stromků na radničním nádvoří.
- Spolupracovat nadále s PF JČU jako „fakultní škola“ – podpora studentů–vedení PG praxí a s dalšími školami /SPgŠ Prachatice, Obrataň, NPI – praxe frekventantů kurzů Logopedický asistent, Asistent pedagoga apod./.

2.3 Používané metody a formy práce

- ✓ Mateřská škola klade velký důraz na samostatnost dětí, na jejich schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout.
- ✓ Učitelé hledají optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout stránky slabší = individualizace vzdělávání.
- ✓ Pedagogové dbají na vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit.
- ✓ Při řízených činnostech uplatňují nejčastěji formy skupinové práce s dětmi, nebo formy práce individuální či kolektivní.
- ✓ Děti jsou vzdělávány metodami založenými na prožitku /prožitkové učení/, vzoru a nápodobě, na manipulaci a experimentu, metodami založenými na komunikaci, tvoření, fantazii a magičnu.
- ✓ Prožitkové učení má v Kurikulu PZ klíčový význam. Dítě se nejlépe a nejefektivněji učí tím, že něco dělá a že to prožívá. Takové učení je pro něj nenásilné, přirozené a funkční.
- ✓ Prožitkové učení je charakterizováno těmito znaky:
 - Spontaneita – vlastní puzení k činnosti
 - Objevnost – radost z poznávání
 - Komunikativnost – zapojení verbální i neverbální složky
 - prostor pro aktivitu a tvořivost

- konkrétní činnosti – manipulace, experimentování a hra
- celostnost – zapojené všech smyslů a obou mozkových hemisfér
- ✓ Nezastupitelnou úlohu má učení situační a kooperativní.
- ✓ Hlavní činností předškolního dítěte je HRA. Vzdělávací nabídka je dětem předkládána formou hry. Důraz je kladen na hru spontánní.
- ✓ Pravidelnou součástí vzdělávání je komunitní i diskusní kruh, každá třída má své rituály.

2.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

AI/ Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními poskytnutí *podpůrných opatření (PO)*. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a učitel je zahrnuje do svých vzdělávacích strategií.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů:

1. stupeň: stanovuje a uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě *plánu pedagogické podpory (PLPP)*.
- 2.–5. stupeň: lze uplatnit pouze s doporučením Školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Děti s 2.–5. st. se vzdělávají na základě *Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)*, pokud je doporučen Školským poradenským zařízením.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP:

PLPP pro děti s 1. stupněm PO – opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídát činnosti a respektovat tempo dítěte.

PLPP obsahuje: identifikační údaje dítěte, třídu MŠ, třídní učitele, důvod k sestavení PLPP, datum a způsob plánovaných vyhodnocování (průběžně, nejdéle však do 3 měsíců od začátku poskytování PO), charakteristiku obtíží dítěte, cíle PLPP a konkrétní podpůrná opatření–metody vzdělávání, organizaci vzdělávání a pomůcky.

S PLPP jsou seznámeni: třídní učitelky, ředitel školy a zákonní zástupci dítěte.

Učitelky vypracovávají i hodnotí PLPP písemně do odpovídajících formulářů.

K 2.–5. stupni PO se přistupuje, pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující. Učitelé požádají zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

MŠ spolupracuje se školským poradenským zařízením, je určen pedagogický pracovník školy, který zodpovídá za spolupráci s tímto zařízením, s třídními učiteli dítěte s PO a jeho zákonnými zástupci. Vzdělávání probíhá na základě doporučení z příslušného poradenského zařízení.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšné vzdělávání dětí se SVP je nutné nastavit podmínky tak, aby mohl být uplatňován princip diferenciací a individualizace, aby mohly být v maximální míře uspokojovány potřeby dětí.

- Úprava (snížení) počtu dětí ve třídě, kde se vzdělává dítě se SVP. /dle platné legislativy/
- Specifické kompenzační pomůcky a didaktický materiál podle konkrétního PO,
- Bezpečnost dítěte v prostorách MŠ, přizpůsobení nábytku.
- Bezbariérový přístup.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle přiznaného stupně PO.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dětí, s PPP, se ŠPZ, případně s dalšími odborníky.
- DVPP v odpovídajících oblastech.
- Profesionální přístup a flexibilita celého kolektivu pracovníků MŠ.

BI/ Dítě s nadáním je takové, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Dítě s mimořádným nadáním vykazuje mimořádnou úroveň vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovedností. Pro takové děti MŠ vypracovává individuální vzdělávací plán (IVP). Vychází přitom ze závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

IVP obsahuje: identifikační údaje dítěte, třídu MŠ, třídní učitele, závěry doporučení školského poradenského zařízení, příp. speciálně-pedagog. vyšetření, kde je popsána oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, časové rozvržení vzdělávání, volbu postupů, seznam pomůcek a způsob a čas. rozvržení hodnocení výsledků vzdělávání.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro úspěšné vzdělávání dětí s nadáním je třeba vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

- Specifické pomůcky a didaktický materiál odpovídající oblastem nadání dítěte a doporučený ŠPZ.
- Maximální podpora ze strany pedagoga, využití přítomnosti školního asistenta, příp. asistenta pedagoga.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dětí, s ŠPZ, případně dalšími odborníky.
- Proškolení personálu v odpovídajících oblastech.

2.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti nejdříve od dvou let věku.

Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let jsou upraveny ve vyhlášce o předškolním vzdělávání.

✓ **Vzdělávání:**

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Potřebují stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí a srozumitelná pravidla. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

✓ **Priority:**

Podporovat rozvoj poznávacích procesů, zejména komunikaci.

Rozvíjet osobnost dítěte, stimulovat motorické dovednosti.

Úzce spolupracovat s rodinou.

Adaptace v MŠ–uzpůsobit režim dne dětem v ranném věku.

Podporovat individuální aktivity dětí.

Vést děti k samostatnosti a sebeobsluze.

✓ **Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Spočívají v zajištění hygienických, bezpečnostních, psychosociálních, materiálních i personálních podmínek, podmínek životosprávy včetně stravování, organizace a obsahu vzdělávání i spolupráce a financování.

• Materiální podmínky:

Třídy jsou vybaveny některými hračkami a didaktickými pomůckami vhodnými i pro děti od 2 do 3 let.

Třídy jsou vybaveny uzavíratelnými skřínkami, v případě docházky dítěte mladšího 3 let personál upraví přístupnost některých hraček a učebních pomůcek.

V dětských umývárkách je, v případě potřeby, vyčleněn prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny či vlhčené ubrousky–uzamykatelné skřínky).

Šatny jsou vybaveny dostatečnými úložnými prostory pro náhradní oblečení a hygienické potřeby.

• Hygienické podmínky:

Viz vyhláška č. 410/2005 Sb., příloha č. 1 bod 4.

Umývárny v některých třídách jsou vybaveny přebalovacím pultem, v případě docházky dítěte mladšího 3 let bude pořízen nášlapný odpadkový koš.

Pro zajištění osobní hygieny je možné použít nočníky.

• Životospráva, stravování:

Je zajištěn vyhovující režim dne, děti mají dostatek času na realizované činnosti, ve třídách se pracuje skupinově, individuálně, podle potřeb dětí. Mladší děti mají možnost dospávat podle svých potřeb. Jídlu je vyčleněn dostatečný časový prostor, v případě dvouletých dětí a jejich nárokům v sebeobsluze lze využít přítomnost školního asistenta a provozních pracovníků MŠ v jednotlivých třídách.

- Personální podmínky:
Nezbytným předpokladem k zajištění bezpečného prostředí a vzdělávání je zajištění personální–chůvy, jako kvalifikované prac. síly.
Současné rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek umožňuje, ve většině tříd překrývání učitelek v délce nejméně 2,5 hodiny denně, využíváme i přítomnost školního asistenta.
- Podmínky psychosociální: Upravit organizaci dne dětí ve třídě: podávání jídla, délku pobytu venku, délku odpočinku apod.

2.6 Poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním vzdělávání /Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem = děti s OMJ/

S účinností od 1. září 2021 je nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách vyhláškou č. 271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (s výjimkou některých ustanovení, která platí až od školního roku 2022/23).

Vymezení pojmů:

Cizinec je fyzická osoba, která není občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V případě, že má fyzická osoba dvojí občanství, z nichž jedno z nich je české, se taková osoba nepovažuje za cizince. Žáci cizinci mají v souladu s § 20 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání.

Dítě/žák s nedostatečnou znalostí češtiny může být také občan ČR, který s ohledem na odlišný mateřský jazyk v rodině nebo dlouhodobý pobyt v zahraničí neovládá dostatečně vyučovací jazyk. Tyto děti/žáci nemají podle stávajících právních předpisů (§ 20 školského zákona) nárok na bezplatnou jazykovou přípravu. Podpora je jim poskytována školami dle individuálních potřeb s možností využití podpurných opatření podle § 16 školského zákona s ohledem na odlišné kulturní prostředí a životní podmínky. Tyto děti/žáky je možné za určitých podmínek zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu poskytovanou dětem/žákům cizincům (podrobněji dále).

Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- ✓ Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- ✓ Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

- ✓ Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- ✓ Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.
- ✓ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>

Zásady práce s dítětem s odlišným mateřským jazykem /OMJ/

Pedagog při práci s dítětem s OMJ dodržuje následující zásady:

- ✓ hovoří pomalu a zřetelně; stojí čelem k dítěti
- ✓ k hovoru využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká;
- ✓ užívá ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sděluje posloupně po jedné;
- ✓ klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpověď;
- ✓ při použití jazykových prostředků současně napomáhá dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gesta, mimika), pokud je to možné, řeč opírá o vizuální oporu (obrázky, předměty);
- ✓ srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používá k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi;
- ✓ seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají.

Způsoby práce

- ✓ děti zařazujeme do her v menších skupinách
- ✓ pracujeme v menších skupinách nebo individuálně
- ✓ využíváme vizualizace např. režimu, činností, míst
- ✓ využíváme komplexní péče (podpora logopeda, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, spolupráce s rodinou)
- ✓ jsme správný mluvní vzor
- ✓ rozvíjíme slovní zásobu (pasivní i aktivní), pracujeme s obrázky podle tematických celků
- ✓ podporujeme mluvní apetit
- ✓ zařazujeme rytmizační cvičení – rytmizace podle obrázků, 1–3slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hrajeme na nástroje
- ✓ zpíváme – jednoduché popěvky, doplňování textu, melodizace jedno - až tříslabičných slov
- ✓ pracujeme s knihou
- ✓ rozvíjíme smyslové vnímání – zraková a sluchová percepce
- ✓ rozvíjíme orientaci v čase a prostoru – na sobě, na druhých, v prostoru
- ✓ rozvíjíme paměť, pozornost a myšlení
- ✓ střídáme činnosti (na začátku častěji zařazujeme činnosti, které nejsou závislé na jazyku: hudební, pohybové, výtvarné)
- ✓ pracujeme s piktogramy

PLPP

MŠ vypracuje pro děti s OMJ plán pedagogické podpory /PLPP/

PLPP je podpůrné opatření 1.stupně a představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Použije se pro dítě, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu.

PLPP obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP se vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.

2.7 Minimální preventivní program /prevence sociálně - patologických jevů/

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole.

Dobrá výchova dětí je i programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů

Charakteristika programu

Program je zpracován v souladu se Školním kurikulem podpory zdraví v MŠ U Pramene a vychází z filozofie podpory zdraví. MŠ je vnímána jako partner a doplňující prvek rodinné výchovy. MŠ podporující zdraví chápe zdraví jako prioritní hodnotu pro vývoj jedince a celé společnosti. Základním nástrojem eliminace nežádoucích projevů chování je **PREVENCE**. Vnímání a odstraňování rizik a budování bezpečného sociálního prostředí pod odborným vedením je základem pro výchovu a vzdělávání dětí ke kompetencím, které budou významné pro budoucí zdravý a plnohodnotný život v dospělosti. Děti se mají naučit postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Všechny činnosti v MŠ, organizace dne, provozu, účinná motivace, stejně jako bezpečné prostředí a zaměstnanci školy jsou stěžejními prvky, které pomáhají utvářet u dětí zdravé vzorce chování a tím ho vedou ke zdravému životnímu stylu, který chápeme jako neúčinnější formu prevence sociálně-patologických jevů.

Zároveň i vize naší školy, kdy se z pramínku poznání každého jedince výchovou a vzděláváním stává řeka poznání, svou podstatou vystihuje naši snahu o předcházení těmto jevům.

P – PARTICIPACE A SPOLUPRÁCE

R – RESPEKTOVÁNÍ

A – AKTIVITA

M – MOTIVACE

Í – INDIVIDUALIZACE

N – NASLOUCHÁNÍ

E – EMPATIE

K – KOMINUKACE

Proč preventivní program?

Již děti předškolního věku se setkávají s nezdravým životním stylem, s nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot. Primární preventivní péče je tedy velmi důležitou součástí vzdělávacích aktivit. Adekvátně

věku předkládaná vzdělávací nabídka pomáhá utvářet již od útlého věku žádoucí vzorce chování.

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy učitelkami
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci
- dotazníky pro rodiče
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, SPC, sociální pracovník - OSPOD).

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvyšování odolnosti dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učení dětí rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setkají
- naplňování kompetencí podpory zdraví a zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, pedagogům
- kladné postoje učitelů k problematice prevence společensky nežádoucích jevů
- vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle:

- vyhledávat jedince, rodiny, které potřebují pomoc v krátkodobém plánování
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci a spolupráci mezi dětmi
- pravidelně se setkávat za účelem stálého a včasného monitorování klimatu tříd, zjišťování problémů k řešení – pedagogové tříd a vedení MŠ
- sdílet mezi pedagogy zkušenosti vycházející z praxe a dalšího vzdělávání

Zásady efektivní primární prevence

- zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)
- zásada komplexnosti (spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Organizace prevence

Preventivní opatření stavíme na základních principech a zásadách MŠ podporující zdraví:

P1 Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

- respektovat přirozené potřeby dětí, reagovat na ně a napomáhat v jejich uspokojování
- mít na zřeteli negativní důsledky manipulace v různých podobách a vyvarovat se jí
- předcházet přetěžování, frustraci, zaměřit se na kvalitu

P2 Rozvíjení komunikace a spolupráce

- vést děti k větší samostatnosti a odpovědnosti při řešení konfliktů, dávat možnost pocítit přirozený důsledek
- posilovat sebeovládání, zvyšovat odolnost vůči úzkosti a stresu.
- konflikty řešit konstruktivně, s tím, koho se týkají, více komunikovat, diskutovat
- akceptovat názory druhých, jak děti, tak dospělí
- vést děti k upevnění důvěry v sebe, umět říci „NE“

Z/P1 Učitelka podporující zdraví

- podílet se na zpracování a realizaci programu prevence sociálně patologických jevů
- spolupracovat s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- diagnostikovat vztahy mezi dětmi
- motivovat k vytváření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, vytvářet bezpečnou atmosféru a pozitivní klima
- spolupracovat s rodiči
- zpracovávat zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky

Z/P2 Věkově smíšené třídy

- vést děti ke spolupráci a komunikaci mezi sebou vzájemně
- vést děti k ohleduplnosti
- podporovat kolektivního ducha
- umožňovat integraci postižených dětí a jejich přirozené začlenění do kolektivu
- podporovat u dětí toleranci k jinakosti, brát ji jako samozřejmost /cizinci, romské děti, děti s SVP, handicapem/

Z/P3 Rytmický řád života a dne

- ve třídách pracovat s pravidelně se opakujícími činnostmi a rituály
- dát dětem prostor pro samostatné rozhodování, pro výběr
- maximálně respektovat potřeby dětí

Z/P4 Tělesná pohoda a volný pohyb

- vytvářet dostatek příležitostí ke spontánnímu pohybu ve vyhovujícím prostředí
- zařazovat individuální i skupinové zdravotní cviky, dechová cvičení
- dbát na pravidelné střídání činností a odpočinku
- otužovat děti a udržovat jejich dobrý zdravotní stav

Z/P5 Zdravá výživa

- vést děti ke zdravému životnímu stylu přijímáním zdravé a hodnotné stravy
- vést děti k ochutnávání zdravých, pro ně neznámých jídel

- učit děti o nezdravých potravinách a jejich vlivu na zdraví
- seznamovat děti s látkami a potravinami ohrožujícími zdraví člověka /alkohol, kouření, drogy, léky-v neúměrné míře/

Z/P6 Spontánní hra

- dávat dětem dostatek prostoru pro hru a podporovat jejich kreativitu
- podporovat prožitkové učení dítěte
- navozovat modelové situace v sociálních hrách, hraní rolí
- podporovat dramatické vyjadřování představ
- vést děti k vytváření a dodržování pravidel i mezi sebou
- pozorovat děti při hrách, jak, s čím a s kým si hrají

Z/P7 Podnětné věcné prostředí

- poskytovat dětem takové pomůcky a materiály, které budou podporovat jeho kreativitu a rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti
- mít na zřeteli fyzikálně-chemické a biologické vlivy prostředí a kontrolovat vhodnost a nezávadnost prostředí /alergie, chronická onemocnění/

Z/P8 Bezpečné sociální prostředí

- vytvářet v MŠ bezpečné prostředí, plné důvěry, přátelské atmosféry
- snažit se vytvářet pohodovou atmosféru na třídě a předcházet stresovým situacím
- seznamovat děti s riziky kontaktu s neznámými, cizími lidmi
- v případě objevení či podezření na výskyt šikany postupovat následovně:
 - a/ rozhovor s rodiči šikanovaného dítěte
 - b/ šetření situace: rozhovor s dítětem, kterému je ubližováno /oběť/–o samotě
rozhovor s dítětem, které ubližuje /agresor/
rozhovor s dalším útočníkem
nalezení vhodných svědků
 - c/ zavedení ochranného režimu oběti
 - d/ práce se skupinou–KK, DK, dramatizace příběhů, četba příběhů, rozbor
 - e/ rozhovor s rodiči dítěte /agresora i oběti/

Možné znaky šikanování:

- ✓ Dítě je v průběhu dne často osamocené, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- ✓ Při týmových hrách bývá jedinec volen do skupiny mezi posledními.
- ✓ Při volných hrách vyhledává blízkost učitelů.
- ✓ Má-li dítě promluvit před třídou, je nejisté, ustrašené.
- ✓ Dítě působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči, stává se uzavřeným.
- ✓ Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- ✓ Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- ✓ Stále postrádá nějaké své věci.
- ✓ Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- ✓ Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- ✓ Odřeniny, modřiny, škrábance, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Přímé znaky šikanování:

- ✓ Posměšné poznámky na adresu dítěte, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- ✓ Kritika dítěte, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávisným nebo pohrdavým tónem.

- ✓ Příkazy, které dítě dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem.
- ✓ Skutečnost, že se dítě spolužákům podřizuje.
- ✓ Honění, strkání, šťouchání, které třeba není zvlášť silné, ale je nápadné, že je obětí neoplácí.
- ✓ Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Rodiče dětí by si měli všimnout především těchto možných příznaků šikánování:

- ✓ Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- ✓ Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas apod.
- ✓ Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- ✓ Nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo).
- ✓ Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno i pozorovat strach.
- ✓ Ztráta chuti k jídlu.
- ✓ Dítě chodí domů ze školy hladové.
- ✓ Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- ✓ Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- ✓ Dítě bývá doma smutné či apatické, nebo se objevují výkyvy nálad.
- ✓ Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- ✓ Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- ✓ Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- ✓ Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma.
- ✓ Svě zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)

Z/P9 Participativní a týmové řízení

Ředitelka mateřské školy:

- je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových forem chování
- vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:
 - koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů
 - zapracovává aktuální problémy výskytu rizikového chování do Školního řádu
 - podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
 - spolupracuje s odborníky
 - koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Z/P10 Partnerské vztahy s rodiči

- seznamovat rodiče se základními cíli prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzky)
- spolupracovat s rodiči v důvěrné a partnerské atmosféře
- chránit a nezasahovat do soukromí rodiny
- nabízet besedy, přednášky pro rodiče k dané problematice
- včas informovat rodiče o změnách chování jejich dětí
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníky

Syndrom týraného a zneužívaného dítěte:

Dítě nejčastěji poškozují jeho rodiče a další členové rodiny, pokud jsou k dítěti necitliví a bezohlední a pokud je podřizují nebo využívají k uspokojení vlastních potřeb. Takové chování můžeme chápat jako zneužití fyzické síly nebo psychické nadřazenosti a moci dospělého nad podřízeným a závislým dítětem. Na dítěti jsou pozorovatelné změny, např: stísněnost a nezáměr o dění kolem sebe, úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob, lhostejné postoje typu „mě je to jedno“, agresivita vůči vrstevníkům, potíže v soustředění, poruchy příjmu potravy – přejídání x odmítání jídla, sebepoškozování, modřiny, otoky částí těla, stopy po svazování, stopy po popálení cigaretou...atd.

Fyzické (tělesné) týrání a jeho rozpoznání:

- a) aktivní (bití a jiné agresivní formy napadání dítěte)
- b) pasivní

Některé známky zanedbávání: trvalý hlad, podvýživa, chudá slovní zásoba, špatná hygiena, zkažené zuby a časté záněty dásní, dítě není očkováno proti nemocím, nevhodné oblečení vzhledem k počasí, vyčerpanost, přepracovanost, s dítětem se nikdo neučí, nezajímá se o jeho školní povinnosti

Některé projevy zanedbávaného dítěte: má chudé nebo velmi špatné vztahy s rodiči; touží po citu a pozornosti jakéhokoliv dospělého (nedělá rozdíly mezi blízkými a cizími lidmi, vrhá se k cizím dospělým, odešlo by s nimi); je neobvykle unavené až apatické, někdy naopak nezvládnutelné; všechno jí hltavě a hladově; má výrazné potíže se soustředěním; zdráhá se odcházet domů; houpá se, cucá věci nebo prsty, kýve hlavou; žebra o jídlo nebo jiné věci..

Cílem je předejít vzniku traumatizace dítěte, zabránit pokračování a zabránit rozvoji dlouhodobých zdravotních, sociálních a psychologických následků.

Primární prevencí je posilování sebevědomí dítěte, schopnosti říci „NE“, podpoře funkčních vztahů, učení řešení konfliktů nenásilným a bezpečným způsobem.

Z/P11 Spolupráce MŠ a ZŠ

- spolupracovat s partnerskými ZŠ v Č. Budějovicích a okolí
- spolupracovat se školním psychologem ze ZŠ Pohůrecká
- seznamovat se s preventivními programy základních škol /Pohůrecká/

Z/P12 Začlenění MŠ do života obce

Oblast školství, spolupráce s různými subjekty

- zřizovatel MŠ Statutární město Č. Budějovice
- KÚ Jihočeského kraje
- Pedagogicko-psychologická poradna Nerudova, České Budějovice
- SPC /Arpida, Štítného, Zachariášova...atd./
- Policie ČR
- instituce poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- ošetřující lékaři
- spol. Zkus to zdravě – prevence soc. patol. jevů, program „Zdravík a Jedlík“
- spolupráce se Střední zdravotnickou školou Č. Budějovice – preventivní program se studentkami

Vzdělávání pedagogických pracovníků

- Kurzy, jednorázové semináře a besedy dle aktuální nabídky Institucí a organizací poskytujících vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů, metod vzdělávání dětí s poruchami chování a dle finančních možností MŠ. /viz plán DVPP/
- Samostudium k dané problematice (Informatorium, publikace, internet)

Evaluace preventivního programu

Ředitelka:

hospitační a kontrolní činnost, pohospitační pohovory na pedagogické radě
zakotvení hodnocení výsledků plnění programu do vlastního hodnocení školy (dle struktury projednané na pedagogické radě)

Ředitelka + učitelky:

pololetní hodnocení výsledků a úspěšnosti projektu hodnocením klimatu na třídě, jednotlivých činností, posuny v postojích dětí k problémovým situacím, projevy dětí v třídním společenství

Kompetence podpory zdraví - prevence rizikového chování

Podrobněji a konkrétněji je problematika prevence rizikového chování zapracovávána do třídních kurikul jednotlivých tříd podle oblastí v ŠVP.

Podtéma: Identita „Takový jsem já–malý hrdina“

1/2 VNÍMÁ, ŽE ČLOVĚK MŮŽE MÍT POTÍŽE SE ZDRAVÍM TĚLESNÝM, ALE TAKÉ DUŠEVNÍM A ŽE TYTO POTÍŽE SPOLU MOHOU SOUUISET.

2/3 CHÁPE, ŽE ZDRAVÍ NENÍ SAMOZŘEJMOST A MUSÍ JE CHRÁNIT.

3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.

3/7 NEMÁ OBAVU ZE ZMĚNY, PŘIJÍMÁ JI JAKO BĚŽNOU SOUČÁST ŽIVOTA.

4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ.

5/4 CHÁPE, ŽE LIDÉ MAJÍ RŮZNÉ POCITY, EMOCE A CITY, DOVEDE JE ROZPOZNÁVAT A POJMENOVAT

5/8 DOVEDE POŽÁDAT O POMOC, KDYŽ JE V NOUZI.

6/2 JE OCHOTNO VYSVĚTLOVAT SVŮJ NÁZOR I NASLOUCHAT DRUHÝM.

Podtéma: Společenství „To je moje velká rodina“

1/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE LIDÉ JSOU RŮZNÍ A LIŠÍ SE PODLE ŘADY ZNAKŮ (POHLAVÍ, VĚKU, JAZYKA, KULTURY, ETNIKA, RASY, NÁBOŽENSTVÍ, SOCIÁLNÍHO ZÁZEMÍ, ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ).

2/4 CHÁPE, ŽE KDYŽ JE ČLOVĚK NEMOCEN (KRÁTKODOBĚ, DLOUHODOBĚ, AKUTNĚ, CHRONICKY), NEMŮŽE DĚLAT ŘADU VĚCÍ, KTERÉ DĚLÁ RÁD A KTERÉ PATŘÍ K JEHO ŽIVOTU.

3/5 K PROBLÉMŮM PŘÍSTUPUJE AKTIVNĚ, ORGANIZUJE SVÉ ČINNOSTI, NEČEKÁ, ŽE JEHO PROBLÉMY BUDE ŘEŠIT NĚKDO JINÝ.

3/6 ŘEŠÍ JEDNODUCHÉ PROBLÉMY, MÁ PŘEDSTAVU O TOM, ŽE VĚTŠINU PROBLÉMŮ MŮŽE ŘEŠIT VÍCE ZPŮSOBY.

4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ

5/6 KOMUNIKUJE, DOKÁŽE SE DOHODNOUT I V PŘÍPADĚ PROBLÉMOVÉ SITUACE.

6/3 DOVEDE SE VYJÁDŘIT A DOMLUVIT S DĚTMI A S DOSPĚLÝMI.

7/2 PROŽIVÁ VZTAH K LIDEM, SOUNÁLEŽITOST S RŮZNÝMI SPOLEČENSTVÍMI

Podtéma: Aktivita „Všechno chci vyzkoušet“

1/3 ROZUMÍ TOMU, ŽE ZPŮSOB, JAKÝM SE ČLOVĚK CHOVÁ A ŽIJE, MÁ VLIV, ŠPATNÝ NEBO DOBRÝ, NA JEHO ZDRAVÍ.

2/2 ROZLIŠUJE DOBRO A ZLO A DOVEDE OBĚ ETICKÉ KATEGORIE VIDĚT VE VZTAHU KE ZDRAVÍ.

3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI

4/3 ODHADUJE RIZIKA OHROŽUJÍCÍ JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST.

4/4 V BĚŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH PŘEDVÍDÁ NÁSLEDKY A PŘIJÍMÁ KONKRETNÍ DŮSLEDKY SVÝCH ČINŮ, SVÉHO CHOVÁNÍ.

5/1 POZNÁVÁNÍM SEBE SAMA VYTVÁŘÍ PRAVDIVÝ OBRAZ O SOBĚ, O SVÉ IDENTITĚ, VLASTNOSTECH (TEMPERAMENT), SKLONECH A SCHOPNOSTECH.

5/7 MÁ ZVNITŘNĚNOU POTŘEBU ŘÁDU, AKTIVNĚ SE PODÍLÍ NA TVORBĚ PRAVIDEL. PŘIJATÁ PRAVIDLA SE SNAŽÍ PLNIT

Podtéma: Změny v přírodě „Rád objevuji svět“

2/1 VNÍMÁ, ŽE VŠECHNO NA SVĚTĚ MÁ VZTAH KE ZDRAVÍ, BUĎ HO PODPORUJE, NEBO POŠKOZUJE.

5/9 DOVEDE ZVLÁDNOUT JEDNODUCHÉ ZÁTĚŽE A PŘEKÁŽKY.

7/6 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVI KOLEM SEBE, PTÁ SE.

7/8 OCHRAŇUJE PŘÍRODU, CÍTÍ K NÍ ODPOVĚDNOST A ÚMYSLNĚ JI NEPOŠKOZUJE.

Podtéma: Zdravý životní styl „Chci se naučit, jak mám zdravě žít“

1//1 MÁ ZÁKLADNÍ POZNATKY O LIDSKÉM TĚLE A JEHO HLAVNÍCH FUNKCÍCH.

1/4 ROZLIŠUJE LIDSKÉ AKTIVITY NA TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ ČLOVĚKA, PŘÍRODY PODPOROVAT A TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ POŠKOZOVAT.

1/6 MÁ VYTVOŘENU PŘEDSTAVU O POJMU ZÁVISLOST A O VĚCECH, KTERÉ NIČÍ ZDRAVÍ A ZKRACUJÍ ŽIVOT ČLOVĚKA (CIGARETY, ALKOHOL, DROGY, HRY NA AUTOMATECH).

2/6 MÁ VYTVOŘENU PŘEDSTAVU O ZDRAVÉ ŽIVOTOSPRÁVĚ.

4/2 DOVEDE OZNAČIT SVOJE POTŘEBY (TĚLESNÉ, PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ, ETICKÉ), PŘIZPŮSOBIT JIM SVÉ CHOVÁNÍ.

5/3 CHÁPE ŽE TĚLESNÁ AKTIVITA, ZDRAVÁ VÝŽIVA, SPÁNEK A ODPOČINEK PŘÍSPÍVAJÍ K DOBRÉ NÁLADĚ A SPOKOJENOSTI.

3. NEFORMÁLNÍ KURIKULUM NA OBDOBÍ 2022 – 2025

Podmínky vzdělávání na období tří let 2022– 2025

P1 Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Nadále směřovat k přijetí zdravého životního stylu všemi zaměstnanci, uvědomovat si zdraví jako cílovou hodnotu.
- Upevňovat bezpečné sociální klima na základě důvěry, úcty, empatie a solidarity mezi všemi skupinami společenství.
- Umožnit práci v týmu a spoluúčast na řízení.
- Respektovat a uspokojovat obecně lidské potřeby dítěte, zaměstnanců i rodičů.
- Mít na zřeteli modely přirozených lidských potřeb (podle A. Maslowa, globální výchovy) a zodpovědně umožňovat komplexní uspokojení všech okruhů přirozených potřeb.
- Vytvářet v každé třídě přirozené prostředí pro socializaci zařazováním dětí všech věkových skupin, dětí se speciálními potřebami, dětí nadaných i cizojazyčných.
- Umožnit zažití společenské hodnoty a uplatnění, osvojování užitečných společenských rolí a stanovení cílů pro svá snažení.
- Reagovat na společenské i výchovně vzdělávací změny v souvislosti s příchodem uprchlíků, začleňovat děti z jiného kulturního prostředí a pomáhat jim v adaptaci.
- Reflektovat projevy neuspokojování potřeb, negativních citových prožitků, frustrace, neprospívání, vývojových vad, hledat příčiny, komunikovat a napravovat důsledky, navazovat spolupráci s rodiči i odborníky.
- Zajišťovat pestrou a vyváženou stravu ovlivňující tělesnou a duševní pohodu.
- Postupnými citlivými rekonstrukcemi zajistit obměnu nevhodných materiálů a zeleně.

P2 Rozvíjení komunikace a spolupráce

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Dodržovat pravidla komunikace, zaměřit se převážně na efektivní komunikaci.
- Konflikty řešit konstruktivně, s tím, koho se týkají, více komunikovat, diskutovat, akceptovat názory druhých.
- Zajímat se o druhé, pěstovat porozumění, cit, empatii, naslouchat druhému.
- Dodržovat zásady hlasové hygieny.
- Vést děti k větší samostatnosti a odpovědnosti při řešení konfliktů, dávat možnost pocítit přirozený důsledek.
- Posilovat komunikační dovednosti, schopnost vytvářet přátelské vztahy.
- Věnovat zvýšenou pozornost výslovnosti a gramatické správnosti řeči jednotlivých dětí.

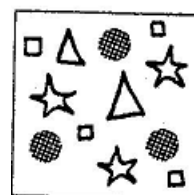
- Začlenit formativní hodnocení dětí jako každodenní součást vzdělávacích aktivit, vést děti k hodnocení sebe sama.
- Absolvovat semináře týkající se komunikace (pedag. pracovníci).
- Nezapomínat, že komunikaci doprovází schopnost naslouchat druhému.

Z1 Učitelka podporující zdraví

Cíle a priority na tříleté období realizace ŠK

- Pracovat v týmech, sdělovat si vzájemně informace a zabezpečovat zdravé sociální prostředí.
- Komunikovat prostřednictvím komunikační platformy, např. Správa MŠ, Messenger. Rozšiřovat možnosti programu Správa MŠ, pracovat v něm a využívat ke komunikaci.
- Využívat metody efektivní komunikace, jednat a chovat se empaticky, asertivně a spoluvytvářet a upevňovat tradice a rituály třídy i celé MŠ.
- Svým zdravým životním stylem a chováním působit jako vzor nejen pro děti, ale i pro rodiče a podporovat tím jejich zdraví.
- Ve zvýšené míře dbát a upevňovat hygienické návyky dětí, jít příkladem, eliminovat rizika případné nákazy infekčním onemocněním.
- Napláňovat a realizovat projekt „Dny zdraví“, který nebyl kvůli pandemii COVID realizován, pokračovat ve spolupráci se SZŠ Č.B. a společností ZkusToZdravě, která nabízí projekt Zdraví dětem.
- V rámci celosvětového zdražování energií a znečištění životního prostředí dbát na úsporu vody, energií a třídění odpadu.
- Respektovat potřeby dětí a všech zaměstnanců školy (viz. Maslowova pyramida potřeb).
- Projektovat, plánovat a provádět individuální vzdělávací činnosti s dětmi se speciál. vzděl. potřebami a dětmi z Ukrajiny.
- Využívat program SUKY k diagnostice dětí.
- Analyzovat vlastní vzdělávací potřeby a naplňovat je hlubším zájmem o sebevzdělání pro využití v každodenních činnostech a situacích.
- DVPP – vybírat vhodné odborné semináře, zjistit i možnosti on-line vzdělávacích webinářů s tematikou vyhovující novým potřebám MŠ a inovacím v RVP, zohlednit požadavky a přání učitelek na DVPP podle výsledků roční evaluace na Pedagogické radě v srpnu 2022.
- Využívat a do V-V procesu zahrnovat poznatky ze vzdělávacích seminářů, školení, kurzů, sdílet získané poznatky s celým pg. týmem na týmových poradách.
- Osobní data dětí, rodičů a zaměstnanců používat v souladu s GDPR, (nezneužívat, nehovořit o nich, nepředávat jiným osobám a nevyužívat k vlastním účelům).

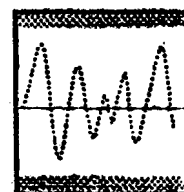

Z2 Věkově smíšené třídy

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Nadále usilovat o rovnoměrné rozdělení dětí do tříd podle všech věkových skupin, pohlaví a umožnit společnou docházku v jedné třídě sourozencům, případně kamarádům.

- Pokračovat v umožňování integrace postižených dětí, s přirozeným začleňováním do kolektivu je nápomocen asistent pedagoga.
- Nadále pokračovat ve vybavování tříd, nakupovat hračky a pomůcky pro děti s integrací např. ADHD, autismus, tělesné pohybové postižení.
- Využívat překrývání učitelek pro práci s dětmi v menších skupinkách např. rozdělení dětí podle náročnosti činnosti.
- Věnovat zvýšenou pozornost a poznávání individuálních předpokladů každého dítěte.
- Nabízet rodičům další odbornou pomoc, např. při výběru speciální MŠ, logopedické MŠ, aj.
- Starší /předškolní/ děti jsou pro nově příchozí děti průvodci, kteří pomáhají malým dětem se začleněním do kolektivu.
- Nadále dětem umožňovat činnosti podle jejich schopností, nikoli podle věku.
- Využívat školního asistenta a asistenta pedagoga k začleňování nově příchozích dětí a využívat jejich přítomnosti pro případnou individuální péči.
- Začlenit do kolektivu cizojazyčné děti /v současné době především ukrajinské děti prchající před válkou/.

Z3 Rytmický řád života a dne

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Seznamovat rodiče pravidelně s vnitřní řádem školy, s Kurikulem podpory zdraví, s uspořádáním dne v MŠ.
- Respektovat individuální a postupné přizpůsobování dětí na režim dne, podporovat adaptaci dítěte spolu s rodiči, dohodnout pravidla adaptace.
- Respektovat individuální potřeby dětí.
- Spolupracovat a taktně komunikovat s rodiči.
- Zabezpečovat dostatečnou délku pobytu dětí venku, nejméně dvě hodiny denně.
- Zajišťovat střídání různých aktivit, náročnějších činností a odpočinku.
- Dávat co nejvíce příležitostí k uplatnění spontánního pohybu a ke spontánní hře.
- Ve třídách pracovat s pravidelně se opakujícími činnostmi a rituály.
- Přizpůsobovat organizaci a vytvářet optimální podmínky školy pro děti se speciál. vzdělávacími potřebami.
- Pracovat ve skupinách s dětmi stejného věku a nabízet jim přiměřenou činnost.
- Pravidelně využívat KK a DK a dodržovat jejich pravidla.
- Pravidelně zařazovat logopedické chvilky v době před odpočinkem.
- Přizpůsobovat délku odpoledního spánku a odpočinku po konzultaci s rodiči individuální potřebě dítěte a jeho věku.
- Mít na zřeteli přiměřenou dobu pobytu dítěte v MŠ – neúměrně dlouhá doba pobytu dítěte zatěžuje.

Z4 Tělesná pohoda a volný pohyb

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Pravidelně střídát činnosti a odpočinek.

- Vytvářet dostatek příležitostí ke spontánnímu pohybu ve vyhovujícím prostředí.
- Rozvíjet koordinaci hrubé a jemné motoriky ruky.
- Zařazovat individuální i skupinové zdravotní cviky, dechová cvičení, jógu, relaxační cvičení.
- Rozvíjet sebeobslužné návyky při činnostech.
- Vytvářet a upevňovat hygienické a pracovní návyky.
- Vytvářet pozitivní sociální a bezpečné prostředí.
- Každoročně uskutečnit sportovní olympiádu.
- Nabízet dětem různé druhy sportovních činností, seznamovat je se sportovním náčiním a jejich využitím.
- Otužovat děti /vodou, vzduchem/, udržovat jejich dobrý zdravotní stav.
- Využívat generátor ozonu k dezinfekci tříd, čističky vzduchu.

Z5 Zdravá výživa

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Při přípravě jídel nepoužívat polotovary a chemická ochucovadla, omezit sladká jídla.
- Zjišťovat od rodičů stravovací návyky v rodině.
- Upevňovat u dětí správné držení lžice a příboru.
- Upevňovat u dětí dodržování pravidel stolování a v rámci možností vyžadovat klid u jídla.
- Zveřejňovat na nástěnce a na webových stránkách MŠ recepty a články o správném stravování.
- Při akcích v MŠ připravovat rodičům netradiční ochutnávky jídel ze školní stravy.
- Zajistit větší záhony pro pěstování rostlin.
- Zavést aplikaci na elektronické odhlašování stravy Strava.cz.
- Zahájit obměnu starých kuchyňských spotřebičů – konvektomat, myčka, lednice.
- Při pobytu venku využívat venkovní pítka v areálu celé MŠ.
- Do jídelníčku zařazovat nové a méně známé potraviny, vařit a připravovat pokrmy podle doporučení a tipů z absolvovaných seminářů a webinářů pro pracovníky ŠS.
- Nutnost správné výživy, seznamování se zdravými X nezdravými potravinami zprostředkovávat dětem v rámci tematických vzdělávacích celků, využít ke spolupráci zaměstnance ŠS, využívat venkovní záhonky pro pěstování koření, zeleniny a bylinek.
- Dát dětem dostatek času na jídlo.

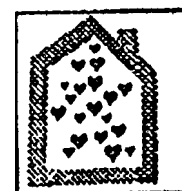

Z6 Spontánní hra

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Vytvářet podnětné prostředí pro všestranný rozvoj dítěte, emocionální prožívání a zážitkové i prožitkové učení.
- Poskytnout dětem pestrou nabídku her, činností a aktivit, ale ponechat výběr na nich. Podporovat jejich zvědavost a zájem o danou činnost.

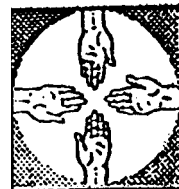
- Budovat přátelskou atmosféru, využívat technik a metod efektivní komunikace, vést děti k samostatnosti a být jim oporou při řešení problémů a konfliktů mezi vrstevníky.
- Zajistit bezpečný pohyb při volné hře, umístit hračky v bezpečném dosahu pro všechny děti.
- Realizovat ve třídách zábavné koutky vztahující se k danému tématu/projektu.
- Spoluvytvářet s dětmi pravidla pro hry a pro úklid hraček, upozorňovat na jejich porušování (vzájemně i mezi dětmi), vést děti k disciplíně a dodržování nastolených pravidel. Učit děti samostatnosti a odpovědnosti za své chování a jednání, odčiňovat následky svého konání.
- Vymezit si prostor pro uchování a výstavu staveb a výrobků.
- Informovat děti v dostatečném předstihu o ukončení her. Dopřát dětem čas a prostor k dokončování svých her a činností.
- Zachovat „zvonečkové pravidlo“ pro úklid hraček.
- Spontánní hru využívat jako diagnostický nástroj pro metodu pozorování, a jako prostředek pro přirozené poznání dítěte.
- Sdělovat rodičům postřehy z volné hry dětí (průběh adaptace, socializace, kooperace s ostatními vrstevníky, komunikační schopnosti, ...)
- Vybízet starší děti ke kooperaci s mladšími dětmi, učit je vzájemné pomoci a respektu.
- Mapovat nabídky na trhu hraček a pomůcek pro mateřské školy.

Z7 Podnětné věcné prostředí

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Průběžně zajišťovat údržbu budov a přilehlých prostor MŠ.
- Komunikovat se zřizovatelem rekonstrukci již nevyhovujících budov a jejich velké energetické nároky, či stavbu budov nových.
- Zajišťovat opravy střech z důvodu častého zatékání v deštivém počasí, průchodnost kanálů v okolí budov.
- Z důvodu energetické krize šetrně využívat elektrické spotřebiče, stanovit pravidla využívání (čističky vzduchu, klimatizace, vypalovací pec apod.)
- Energeticky náročné osvětlení budov postupně nahrazovat úspornými svídky.
- Úložné prostory pro vybavení dopravního hřiště již kapacitně nevyhovují, je třeba zajistit dostatečně velký prostor pro ukládání vozidel.
- S dopomocí rodičů zajistit servis vozidel z DH a postupně nevyhovující vozidla obměňovat.
- Nadále kontrolovat tělovýchovné konstrukce v interiéru i exteriéru.
- Zajistit bezpečný a zdravý pobyt na školní zahradě v zimních měsících (rampouchy, schody, kouř z komínů...)
- Zmírňovat nepříznivé účinky zevního prostředí (stavba dálnice – prašnost ovzduší, alergenní trávy a rostliny...).
- Průběžně posuzovat kvalitu vzrostlé zeleně (velké přerostlé stromy), posuzovat bezpečnost.
- Zajišťovat variabilitu prostředí s respektem k aktuálnímu událostem.
- Mít na zřeteli fyzikálně chemické a biologické vlivy prostředí. Zabývat se prevencí patologických vlivů (alergie, chronická onemocnění...)

Z8 Bezpečné sociální prostředí

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Vést děti k úctě k osobám jiných etnických kultur (jiná barva pleti, jiný jazyk) a k lidem se zdravotním znevýhodněním.
- Dávat dětem prostor pro samostatnost a pro uspokojování jejich individuálních potřeb.
- Zdůrazňovat dětem důležitost pravidel společného soužití.
- Pravidla vyvozovat společně s dětmi, dbát na jejich dodržování všemi zúčastněnými /dětmi, učiteli, rodiči, provozní zaměstnanci MŠ/
- Svým chováním a jednáním jít příkladem svému okolí.
- Předcházet stresovým a vypjatým situacím, eliminovat vznik stresu, zabývat se prevencí syndromu vyhoření.
- Nadále vytvářet pozitivní a bezpečné sociální prostředí.
- Zařazovat ocenění dětí jako důležitý výchovný a socializační prvek.
- Všímat si, i jen nepatrných, projevů nevhodného chování, možné šikany, omezování práv, agrese či ponižování. V případě výskytu těchto skutečností neprodleně jednat a využít popsané postupy /viz. minimální preventivní program/.
- **Obecný postup pedagoga při šikaně v MŠ:**
 - a/ rozhovor s rodiči šikanovaného dítěte
 - b/ šetření situace: rozhovor s dítětem, kterému je ubližováno /oběť/, o samotě
rozhovor s dítětem, které ubližuje /agresor/
rozhovor s dalším útočníkem
nalezení vhodných svědků
 - c/ zavedení ochranného režimu oběti
 - d/ práce se skupinou–KK, DK, dramatizace příběhů, četba příběhů, rozbor
 - e/ rozhovor s rodiči dítěte–agresora

Z9 Participativní a týmové řízení

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Každoročně aktualizovat plán pedagogických rad, týmových a provozních porad, zpracovávat plán kontrolní a hospitační činnosti.
- Umět přijímat kritiku, pracovat s chybou, hledat a nacházet příležitosti pro nápravu a posun dopředu, zaujmout stanovisko.
- Získávat a vyhodnocovat informace ze svých pozorování a kontrolní činnosti, pravidelně s nimi seznamovat tým.
- Motivovat zaměstnance k práci, být jim příkladem v plnění povinností, odměňovat finančními odměnami.
- Komunikovat s týmem na smluvených komunikačních kanálech /platformy WhatsApp, Messenger/, seznamovat ho s novinkami, se změnami.
- Pravidelně si vzájemně předávat poznatky získané z dalšího vzdělávání pedagog. pracovníků. Pro tento účel vybrat společné úložiště, sdílený disk, kde by byly materiály a informace shromažďovány.
- Podporovat vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými třídami, respektovat ji.

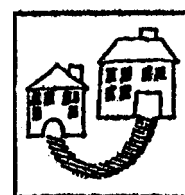
- Motivovat učitelky, ale i ostatní zaměstnance, k vzájemné spolupráci, učitele k vzájemným hospitacím, pěstovat v nich dojem, že nejde o kontrolu, ale o formu zpětné vazby, reflexe a předávání zkušeností a námětů pro další práci.
- Zodpovídat za delegovanou oblast organizace, vzdělávání, materiálních podmínek a vždy při změnách spolupracovat s ředitelkou školy.
- V rámci školy zajišťovat specializované služby pro děti se speciálními potřebami, spolupracovat se specializovanými pracovišti, nabízet rodičům dětí podporu, odkazovat je na odbornou pomoc.
- Podporovat profesionalizaci pracovního týmu, vhodnou a promyšlenou organizací provozu umožňovat učitelkám/učitelům účast na vzdělávání.
- V pracovním týmu pracovat systematicky a podle pravidel.
- Sestavit společně s týmem pravidla soužití pro zaměstnance, obdoba tzv. Etického kodexu.

Z10 Partnerské vztahy s rodiči

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Konzultovat s rodiči /využít konzultačních dní/ výsledky výchovy a vzdělávání dítěte, postupy a doporučení, seznamovat je s diagnostikou SUKY.
- Umožnit rodičům přicházet do třídy a účastnit se činností svého dítěte.
- Poskytovat rodičům zpětnou vazbu z dotazníkového šetření INDI /hodnocení ŠVP 1x za 3 roky/, s výsledky nadále pracovat na tř. schůzkách, konzultacích.
- Uspořádat pro rodiče tradiční přednášky Grafomotorika, Školní zralost, ale i další, např. První pomoc, Zdravá výživa apod. Využít projektů OP VVV Jan Amos Komenský – komunitně osvětová setkávání.
- Motivovat rodiče k výpůjčkám odborné literatury ze školní knihovny.
- Setkávat se na pracovních schůzkách a spolupracovat s Klubem rodičů.
- Umožnit rodičům přihlašovat děti do MŠ formou elektronického zápisového systému.
- Poskytovat rodičům online informaci o umístění jejich dítěte v dané MŠ.
- Pořádat v době před zápisem do MŠ Dny otevřených dveří.
- Organizovat třídní schůzky pro nové rodiče před zahájením škol. roku a na začátku šk. roku pro všechny rodiče, seznámit je se školním řádem, provozem MŠ, akcemi, aktivitami, možnostmi zapojení se do plánování.
- Zapojovat rodiče do výběru kulturních akcí a různých aktivit a výletů pro děti, nabídky exkurzí.
- Reagovat na přání /požadavky rodičů k zavádění změn a inovací pro zkvalitnění komunikace do života MŠ /elektronické odhlašování stravy, komunikace přes aplikaci Naše MŠ – elektronické omluvenky, Školní pokladna../.
- Získávat sponzory z řad rodičů.
- Spolupracovat rodiči na základě důvěry a partnerství.
- Chránit a nezasahovat do soukromí rodiny.

Z11 Spolupráce MŠ a ZŠ

Cíle a priority na tříleté období realizace ŠK

- Pokračovat ve spolupráci se ZŠ, využívat její prostory a materiálně-technické vybavení pro utužení zdraví a zdravého životního stylu /návštěva

venkovního sportoviště ŽŠ, tělocvičny/, vytvářet roční plán spolupráce a informovat se o zpětných vazbách.

- Domluvit návštěvu a ukázkou učeben chemie, fyziky a dílen na PC v ŽŠ Pohůrecká pro předškolní děti.
- Organizovat pro rodiče „předškoláků“ ve spolupráci s dalšími odborníky přednášky, konzultace a semináře na témata související se nástupem dětí do ŽŠ /grafomotorický seminář, přednáška o školní zralosti, navázat na spolupráci s PPP.../.
- Nabízet a poskytnout rodičům literaturu a časopisy k danému tématu.
- Obnovit spolupráci s dalšími školami a subjekty /PF JČU, SPgŠ Prachatic, SZŠ, domluvit návštěvu Lesní školy v Třísově/.
- Spolupracovat se ŽŠ při realizaci zápisu do ŽŠ.
- Spolupracovat se školním psychologem /prevence sociálně patologických jevů, konzultace pro učitelky MŠ, rodiče dětí/.
- Realizovat s učitelkami ŽŠ společný program s MŠ /rej čarodějnic, společné dopolední hry dětí se ŽŠ a MŠ/.
- Nabídnout učitelkám ze ŽŠ možnost oboustranných hospitací k pozorování dětí.
- Vymyslet společný projekt „Jarmark“, kde by se děti společně realizovaly prodejem dětských výrobků, projekt na zvelebování zeleně v okolí ŽŠ a MŠ, společný úklid okolí apod.
- Nadále nabízet dětem z 1. a 2. tříd se ŽŠ Pohůrecká využití dopravního hřiště v MŠ.
- Více viz. „Plán spolupráce se ŽŠ“ v příloze ŠVP.

Z12 Začlenění MŠ do života obce

Cíle a priority pro tříleté období realizace ŠK

- Pravidelně inovovat webové stránky MŠ, usilovat o tvorbu nového webu.
- Nadále apelovat na zřizovatele MŠ s obnovou starých budov MŠ.
- Navázat spolupráci s kulturními institucemi a ostatními školami a školskými zařízeními na území obce.
- Seznamovat děti s různými profesemi, navštívit jejich pracoviště (hasiči, veterinární ordinace, knihovna...).
- Navštěvovat s dětmi pamětihodnosti města, seznamovat je s jeho historií.
- Pěstovat v dětech vztah k místu kde žijí.
- Číst dětem místní pověsti, využít projekt Jižní Čechy pohádkové – propagační materiály, pohádkové knihy, avizované akce.
- Zajistit pro děti exkurze v blízkém regionu /pro předškolní děti firma ČEVAK - „Jak se z odpadní vody stane čistá“, exkurze do Obory, LS Hluboká nad Vltavou – Lesy ČR – prohlídka lesů a zvěře/.
- Pravidelně vydávat informační bulletin pro rodiče.
- Využívat Datové schránky v komunikaci s veřejnou správou.
- Nadále předávat svému zřizovateli informace o MŠ elektronickou formou.
- Se zřizovatelem spolupracovat při el. systému podpory zápisu do MŠ – přijímání dětí do MŠ.
- Účastnit se akcí pořádaných statutárním městem ČB – Den bez aut, Vítání občánků, akce v městské knihovně, muzeu, Domě umění, v domech seniorů, apod. a prezentovat MŠ.
- Zapojit se do výtvarných i jiných soutěží pořádaných různými subjekty – Bupak Mondí, s.r.o., Hasičský záchranný sbor, Hopsárium, Besip, apod.

4. FORMÁLNÍ KURIKULUM NA OBDOBÍ 2022–2025

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PRO TŘÍLETÉ OBDOBÍ

Hlavní téma: „Učíme se hravě, jak se žije zdravě“

Ke kompetencím směřujeme v průběhu všech činností, po dobu tří let.

Takový jsem já–malý hrdina = Identita

Já a moje velká rodina = Společenství

Všechno chci vyzkoušet = Aktivita

Rád objevuji svět = Změny v přírodě

Chci se naučit, jak mám zdravě žít = Zdravý životní styl

☺ **TO VŠE SE MOHU V NAŠÍ ŠKOLCE NAUČIT** = skryté kurikulum ☺

Podtéma: Identita

„Takový jsem já – malý hrdina“

Obsah:

- Lidský život od narození, růst, stárnutí, proměny
- Lidské tělo, pohlaví
- Chodím do školky, budu školákem, zápis do ZŠ, loučení se školkou, pasování na školáky
- Kdo jsem já a co cítím, emoce
- Pravěk - vývoj lidského rodu, jak žili lidé dříve,
- Jiné děti–handicap, každý jsme jiný,

Činnosti:

Komunitní kruh, diskusní kruh, pravidelné rituály, cvičení, vycházky, výlety, návštěvy v základní škole, v jiné mateřské škole, hry a činnosti na školní zahradě, pěstební činnosti, hry s přírodninami, řešení modelových situací, pokusy, činnosti k procvičení jemné a hrubé motoriky, manipulace s potravinami, logochvilky, dechová, fonační a relaxační cvičení, dětská jóga, činnosti dramatické, hudební, výtvarné, pracovní, výstavy, galerie, muzea, divadlo, kino

hry: námětové, konstruktivní kooperativní, psychomotorické, pohybové, smyslové, didaktické, počítačové, paměťové, hry rozvíjející předmatematické představy, hry zaměřené na rozvoj řeči, hry se slovy (s písmeny), práce s literárními texty, práce s knihou, encyklopedií, recitace, programy na interaktivní tabuli.

IDENTITA

1/1 MÁ ZÁKLADNÍ POZNATKY O LIDSKÉM TĚLE A JEHO HLAVNÍCH FUNKCÍCH.

1/2 VNÍMÁ, ŽE ČLOVĚK MŮŽE MÍT POTÍŽE SE ZDRAVÍM TĚLESNÝM, ALE TAKÉ DUŠEVNÍM A ŽE TYTO POTÍŽE SPOLU MOHOU SOUVISET.

1/3 ROZUMÍ TOMU, ŽE ZPŮSOB, JAKÝM SE ČLOVĚK CHOVÁ A ŽIJE, MÁ VLIV, ŠPATNÝ NEBO DOBRÝ, NA JEHO ZDRAVÍ.

1/5 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVY KOLEM SEBE V JEJICH SOUVISLOSTECH, DOVEDE SE PTÁT.

2/2 ROZLIŠUJE DOBRO A ZLO A DOVEDE OBĚ ETICKÉ KATEGORIE VIDĚT VE VZTAHU KE ZDRAVÍ.

2/3 CHÁPE, ŽE ZDRAVÍ NENÍ SAMOZŘEJMOST A MUSÍ JE CHRÁNIT.
2/4 CHÁPE, ŽE KDYŽ JE ČLOVĚK NEMOCEN (KRÁTKODOBĚ, DLOUHODOBĚ, AKUTNĚ, CHRONICKY), NEMŮŽE DĚLAT ŘADU VĚCÍ, KTERÉ DĚLÁ RÁD A KTERÉ PATŘÍ K JEHO ŽIVOTU.
2/5 PODPORUJE KONKRÉTNÍMI ČINNOSTMI VLASTNÍ ZDRAVÍ I ZDRAVÍ OSTATNÍCH, PŘÍRODY.
3/1 JE ZVÍDAVÉ, MÁ TOUHU POZNÁVAT.
3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.
3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.
3/4 UMÍ SE CITOVĚ VYROVNAT S NOVÝMI SITUACEMI V RÁMCI BĚŽNÉHO ŽIVOTA DÍTĚTE SVÉHO VĚKU.
3/7 NEMÁ OBAVU ZE ZMĚNY, PŘIJÍMÁ JI JAKO BĚŽNOU SOUČÁST ŽIVOTA.
4/1 MÁ VYTVOŘENY ZÁKLADNÍ NÁVYKY SEBEOBSLUHY A OSOBNÍ HYGIENY.
4/2 DOVEDE OZNAČIT SVOJE POTŘEBY (TĚLESNÉ, PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ, ETICKÉ), PŘIZPŮSOBIT JIM SVÉ CHOVÁNÍ.
4/5 DOVEDE VYVINOUT ÚSILÍ, POKUD CHÁPE SMYSL SVÉ ČINNOSTI, VYTRVÁ U NÍ, DOKONČUJE JI.
4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ.
5/1 POZNÁVÁNÍM SEBE SAMA VYTVÁŘÍ PRAVDIVÝ OBRAZ O SOBĚ, O SVÉ IDENTITĚ, VLASTNOSTECH (TEMPERAMENT), SKLONECH A SCHOPNOSTECH.
5/2 SNAŽÍ SE OVLÁDAT INTENZITU EMOCÍ, KTERÉ BY ŠKODILY JEMU NEBO OKOLÍ.
5/4 CHÁPE, ŽE LIDÉ MAJÍ RŮZNÉ POCITY, EMOCE A CITY, DOVEDE JE ROZPOZNÁVAT A POJMENOVAT.
5/5 DOVEDE SDĚLOVAT UDÁLOSTI A PŘÍHODY, KTERÉ SE MU STALY.
5/8 DOVEDE POŽÁDAT O POMOC, KDYŽ JE V NOUZI.
6/2 JE OCHOTNO VYSVĚTLOVAT SVŮJ NÁZOR I NASLOUCHAT DRUHÝM.
7/1 CHCE POZNÁVAT SVÉ OKOLÍ, SVĚT.

Podtéma: Společenství

„To je moje velká rodina“

A/ Tradice:

Obsah:

- Dušičky
- Svatý Martin
- Advent
- Mikuláš a čert
- Vánoce, Nový rok
- Tři králové
- Masopust, karneval
- Velikonoce, pouť
- Čarodějnice, stavění máje

B/ Všichni spolu:

Obsah:

- Kamarádi, naše školka
- Orientace v MŠ a okolí
- Seznamování s prostředím MŠ a ZŠ
- Město, vesnice, stát
- Česká republika, státní symboly
- Lidé jiných světadílů
- Cestování, cizí jazyky
- Den matek, Den otců, Den rodin
- Moje rodina
- Den dětí, děti světa, opuštěné děti
- Pravidla soužití, aby nám tu spolu bylo hezky, šikana

Činnosti:

Komunitní kruh, diskusní kruh, pravidelné rituály, seznamování s tradicemi, cvičení, vycházky, výlety, hry a činnosti na školní zahradě, hry s přírodninami, řešení modelových situací, spoluvytváření pravidel soužití, pobyt na dopravním hřišti, pokusy, činnosti k procvičení jemné a hrubé motoriky, manipulace s potravinami, logochvilky, dechová, fonační a relaxační cvičení, dětská jóga, činnosti dramatické, hudební, výtvarné, pracovní, výstavy, galerie, divadlo, kino, návštěva města a pamětihodností,

hry: námětové, konstruktivní kooperativní, psychomotorické, pohybové, smyslové, didaktické, počítačové, paměťové, hry rozvíjející předmatematické představy, hry zaměřené na rozvoj řeči, hry se slovy (s písmeny), práce s literárními texty, práce s knihou, seznamování s místními pověstmi, encyklopedií, recitace

SPOLEČENSTVÍ

1/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE LIDÉ JSOU RŮZNÍ A LIŠÍ SE PODLE ŘADY ZNAKŮ (POHLAVÍ, VĚKU, JAZYKA, KULTURY, ETNIKA, RASY, NÁBOŽENSTVÍ, SOCIÁLNÍHO ZÁZEMÍ, ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ).

1/4 ROZLIŠUJE LIDSKÉ AKTIVITY NA TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ ČLOVĚKA, PŘÍRODY PODPOROVAT A TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ POŠKOZOVAT.

2/1 VNÍMÁ, ŽE VŠECHNO NA SVĚTĚ MÁ VZTAH KE ZDRAVÍ, BUĎ HO PODPORUJE, NEBO POŠKOZUJE.

2/4 CHÁPE, ŽE KDYŽ JE ČLOVĚK NEMOCEN (KRÁTKODOBĚ, DLOUHODOBĚ, AKUTNĚ, CHRONICKY), NEMŮŽE DĚLAT ŘADU VĚCÍ, KTERÉ DĚLÁ RÁD A KTERÉ PATŘÍ K JEHO ŽIVOTU.

3/1 JE ZVÍDAVÝ, MÁ TOUHU POZNÁVAT.

3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.

3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.

3/4 UMÍ SE CITOVĚ VYROVNAT S NOVÝMI SITUACEMI V RÁMCI BĚŽNÉHO ŽIVOTA DÍTĚTE SVÉHO VĚKU.

3/5 K PROBLÉMŮM PŘISTUPUJE AKTIVNĚ, ORGANIZUJE SVÉ ČINNOSTI, NEČEKÁ, ŽE JEHO PROBLÉMY BUDE ŘEŠIT NĚKDO JINÝ.

3/6 ŘEŠÍ JEDNODUCHÉ PROBLÉMY, MÁ PŘEDSTAVU O TOM, ŽE VĚTŠINU PROBLÉMŮ MŮŽE ŘEŠIT VÍCE ZPŮSOBY.

4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ

5/4 CHÁPE, ŽE LIDÉ MAJÍ RŮZNÉ POCITY, EMOCE A CITY, DOVEDE JE ROZPOZNÁVAT A POJMENOVAT.

5/5 DOVEDE SDĚLOVAT UDÁLOSTI A PŘÍHODY, KTERÉ SE MU STALY.

5/6 KOMUNIKUJE, DOKÁŽE SE DOHODNOUT I V PŘÍPADĚ PROBLÉMOVÉ SITUACE.

5/7 MÁ ZVNITŘNĚNOU POTŘEBU ŘÁDU, AKTIVNĚ SE PODÍLÍ NA TVORBĚ PRAVIDEL. PŘIJATÁ PRAVIDLA SE SNAŽÍ PLNIT.

6/1 MÁ VYTVOŘENÉ ZÁKLADNÍ NÁVYKY SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ.

6/2 JE OCHOTNO VYSVĚTLOVAT SVŮJ NÁZOR I NASLOUCHAT DRUHÝM.

6/3 DOVEDE SE VYJÁDŘIT A DOMLUVIT S DĚTMI A S DOSPĚLÝMI.

6/4 JE SCHOPNO ELEMENTÁRNÍ SPOLUPRÁCE VE DVOJICI, VE SKUPINĚ DĚTÍ.

6/5 CHOVÁ SE VSTRÍCNĚ A NABÍZÍ POMOC TAM, KDE VIDÍ, ŽE JE TŘEBA.

6/6 CHÁPE, ŽE SVÝM CHOVÁNÍM A SKUTKY NEMÁ OMEZOVAT DRUHÉHO, DBÁ PRAVIDEL SOUŽITÍ.

6/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE SVÝM CHOVÁNÍM MŮŽE SPOLUVYTVÁŘET PROSTŘEDÍ POHODY.

7/1 CHCE POZNÁVAT SVÉ OKOLÍ, SVĚT.

7 / 2 PROŽÍVÁ VZTAH K LIDEM, SOUNÁLEŽITOST S RŮZNÝMI SPOLEČENSTVÍMI.

7/3 CHOVÁ SE VSTRÍCNĚ A JE OCHOTNÉ POMOCI TAM, KDE JE TŘEBA, ZVLÁDÁ JEDNODUCHÉ ČINNOSTI V PÉČI O NEJBLIŽŠÍ PROSTŘEDÍ A POTŘEBY DRUHÝCH.

7/4 UVĚDOMUJE SI, ŽE KAŽDÝ MÁ NĚJAKÁ PRÁVA A POVINNOSTI.

7/5 U DRUHÝCH RESPEKTUJE A TOLERUJE POTŘEBY A INDIVIDUÁLNĚ ODLIŠNÉ ZPŮSOBY JEJICH USPOKOJOVÁNÍ.

7/6 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVY KOLEM SEBE, PTÁ SE.

7/8 OCHRAŇUJE PŘÍRODU, CÍTÍ K NÍ ODPOVĚDNOST A ÚMYSLNĚ JI NEPOŠKOZUJE.

Podtéma: Aktivita

„Všechno chci vyzkoušet“

Obsah:

- Pohádky, místní pověsti, svět fantazie
- Doprava, dopravní hřiště, BESIP, Vidět a být viděn
- Policie, Hasiči, Záchranka, IZS, bezpečný pes
- Povolání–práce dospělých, řemesla, koníčky-zájmy
- Hudba, koncerty, hudební nástroje
- Umění, divadlo, galerie, výstavy, oslavy
- Kniha, knihovna
- Historie (dinosauři, pravěk, hrady, zámky)
- Pokusy, věda nás baví, chemie, fyzikální záležitosti
- Digitální svět – technologie, programování

Činnosti:

Komunitní kruh, diskusní kruh, pravidelné rituály, vycházky, výlety, turistika, exkurze, hry a činnosti na školní zahradě, pobyt na dopravním hřišti, řešení modelových situací (co by se stalo, kdyby...), hry s přírodninami, pokusy, fyzikální a chemické experimenty, věda, činnosti k procvičení jemné a hrubé motoriky, manipulace s potravinami, logochvilky, dechová, fonační a relaxační cvičení, dětská jóga, činnosti dramatické, hudební, výtvarné, pracovní a sezonní, výstavy, galerie, divadlo, návštěva hradů, zámků, muzeí, kino, digitální pomůcky – bádání, programování, využívání Albi tužek a knih

hry: námětové, konstruktivní, kooperativní, psychomotorické, pohybové, hry taneční a se zpěvem, hry na hudební nástroje, smyslové, didaktické, počítačové, paměťové, hry rozvíjející předmatematické představy, hry zaměřené na rozvoj řeči, hry se slovy (s písmeny), práce s literárními texty, práce s knihou, encyklopedií, recitace, interaktivní tabule

AKTIVITA – ZODPOVĚDNOST

1/3 ROZUMÍ TOMU, ŽE ZPŮSOB, JAKÝM SE ČLOVĚK CHOVÁ A ŽIJE, MÁ VLIV, ŠPATNÝ NEBO DOBRÝ, NA JEHO ZDRAVÍ.

2/2 ROZLIŠUJE DOBRO A ZLO A DOVEDE OBĚ ETICKÉ KATEGORIE VIDĚT VE VZTAHU KE ZDRAVÍ.

3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.

3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.

4/2 DOVEDE OZNAČIT SVOJE POTŘEBY (TĚLESNÉ, PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ, ETICKÉ), PŘIZPŮSOBIT JIM SVÉ CHOVÁNÍ.

4/3 ODHADUJE RIZIKA OHROŽUJÍCÍ JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST.

4/4 V BĚŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH PŘEDVÍDÁ NÁSLEDKY A PŘIJÍMÁ KONKRETNÍ DŮSLEDKY SVÝCH ČINŮ, SVÉHO CHOVÁNÍ.

4/5 DOVEDE VYVINOUT ÚSILÍ, POKUD CHÁPE SMYSL SVÉ ČINNOSTI, VYTRVÁ U NÍ, DOKONČUJE JI.

4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ.

5/4 CHÁPE, ŽE LIDÉ MAJÍ RŮZNÉ POCITY, EMOCE A CITY, DOVEDE JE ROZPOZNÁVAT A POJMENOVAT.

5/5 DOVEDE SDĚLOVAT UDÁLOSTI A PŘÍHODY, KTERÉ SE MU STALY.

5/7 MÁ ZVNITŘNĚNOU POTŘEBU ŘÁDU, AKTIVNĚ SE PODÍLÍ NA TVORBĚ PRAVIDEL. PŘIJATÁ PRAVIDLA SE SNAŽÍ PLNIT.

5/9 DOVEDE ZVLÁDNOUT JEDNODUCHÉ ZÁTĚŽE A PŘEKÁŽKY.

7/1 CHCE POZNÁVAT SVÉ OKOLÍ, SVĚT.

7/2 PROŽÍVÁ VZTAH K LIDEM, SOUNÁLEŽITOST S RŮZNÝMI SPOLEČENSTVÍMI.

Podtéma: Změny v přírodě

„Rád objevuji svět“

A/ Fauna, flóra:

Obsah:

- Zvířata domácích, volně žijících, myslivost
- Zvířata ze ZOO
- Domácí mazlíčci, veterinář
- Ptáci, hmyz, ryby
- Proměny přírody v ročních dobách
- Bylinky, houby
- Přírodniny – plody, listy,

B/ Modrá planeta:

Obsah:

- Ekosystémy – louka, les, rybník, moře
- Vesmír, hvězdy, planetárium
- Počasí, přírodní živly
- Voda, koloběh vody
- Ekologie
- Energie - úspora energie, alternativní zdroje
- Třídění odpadu
- Denní doby, roční doby, čas

Činnosti:

Komunitní kruh, diskusní kruh, pravidelné rituály, cvičení, vycházky, výlety, exkurze, hry a činnosti na školní zahradě, hry s přírodninami, sběr a sušení, řešení modelových situací, pobyt na dopravním hřišti, pokusy, pozorování, činnosti k procvičení jemné a hrubé motoriky, manipulace s potravinami, logochvilky, dechová, fonační a relaxační cvičení, dětská jóga, činnosti dramatické, hudební, výtvarné, pracovní a sezonní, činnosti pěstitelské, výstavy, galerie, divadlo, kino, planetárium, programy ekologických center, návštěva ZOO, veterináře, zvířecí mazlíčci v MŠ

hry: námětové, konstruktivní kooperativní, psychomotorické, pohybové, smyslové, didaktické, počítačové, paměťové, hry rozvíjející předmatematické představy, hry zaměřené na rozvoj řeči, hry se slovy (s písmeny), práce s literárními texty, práce s knihou, encyklopedií, recitace, interaktivní tabule

ZMĚNY V PŘÍRODĚ

1/4 ROZLIŠUJE LIDSKÉ AKTIVITY NA TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ ČLOVĚKA, PŘÍRODY PODPOROVAT A TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ POŠKOZOVAT.

1/5 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVI KOLEM SEBE V JEJICH SOUVISLOSTECH, DOVEDE SE PTÁT.

2/1 VNÍMÁ, ŽE VŠECHNO NA SVĚTĚ MÁ VZTAH KE ZDRAVÍ, BUĎ HO PODPORUJE, NEBO POŠKOZUJE.

2/2 ROZLIŠUJE DOBRO A ZLO A DOVEDE OBĚ ETICKÉ KATEGORIE VIDĚT VE VZTAHU KE ZDRAVÍ.

2/5 PODPORUJE KONKRÉTNÍMI ČINNOSTMI VLASTNÍ ZDRAVÍ I ZDRAVÍ OSTATNÍCH, PŘÍRODY.

3/1 JE ZVÍDAVÝ, MÁ TOUHU POZNÁVAT.

3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.

3/7 NEMÁ OBAVU ZE ZMĚNY, PŘIJÍMÁ JI JAKO BĚŽNOU SOUČÁST ŽIVOTA.

4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ.

5/9 DOVEDE ZVLÁDNOUT JEDNODUCHÉ ZÁTĚŽE A PŘEKÁŽKY.

6/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE SVÝM CHOVÁNÍM MŮŽE SPOLUVYTVÁŘET PROSTŘEDÍ POHODY.

7/1 CHCE POZNÁVAT SVÉ OKOLÍ, SVĚT.

7/3 CHOVÁ SE VSTŘÍCNĚ A JE OCHOTNÉ POMOCI TAM, KDE JE TŘEBA, ZVLÁDÁ JEDNODUCHÉ ČINNOSTI V PÉČI O NEJBLIŽŠÍ PROSTŘEDÍ A POTŘEBY DRUHÝCH.

7/4 UVĚDOMUJE SI, ŽE KAŽDÝ MÁ NĚJAKÁ PRÁVA A POVINNOSTI.

7/6 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVY KOLEM SEBE, PTÁ SE.

7/7 PROŽÍVÁ VZTAH K PŘÍRODĚ, SOUNÁLEŽITOST S PŘÍRODOU NEŽIVOU I ŽIVOU.

7/8 OCHRAŇUJE PŘÍRODU, CÍTÍ K NÍ ODPOVĚDNOST A ÚMYSLNĚ JI NEPOŠKOZUJE.

Podtéma: Zdravý životní styl

„Chci se naučit, jak mám zdravě žít“

Obsah:

- Sportování, aktivní pohyb
- Pramínkiáda – školní sportovní olympiáda, Hopsárium
- Zdraví, nemoc, prevence, závislosti, soc. patologické jevy
- Jak se vyhnout úrazům
- První pomoc
- Víím, co jím – pyramida výživy
- Stolování, stravování, pitný režim
- Kde se berou potraviny
- Péče o chrup
- Jak na čistotu, hygiena
- Oblékání
- Co se stane, když...

Činnosti:

Komunitní kruh, diskusní kruh, pravidelné rituály, cvičení, sportovní aktivity, školková olympiáda, pobyt v Hopsáriu, vycházky, výlety, exkurze, hry a činnosti na školní zahradě, řešení modelových situací (co by se stalo, kdyby...?), pobyt na dopravním hřišti, činnosti k procvičení jemné a hrubé motoriky, logochvilky, dechová, fonační a relaxační cvičení, dětská jóga, pokusy, pravidla bezpečného chování, zásady první pomoci, zubní hygiena, manipulace s potravinami, příprava jídla, vaření, ochutnávky, činnosti dramatické, hudební, výtvarné, pracovní a sezonní, divadlo

hry: námětové, konstruktivní kooperativní, psychomotorické, pohybové, smyslové, didaktické, počítačové, paměťové, hry rozvíjející předmatematické představy, hry zaměřené na rozvoj řeči, logopedická cvičení, hry se slovy (s písmeny), práce s literárními texty, práce s knihou, encyklopedií, recitace

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

1/1 MÁ ZÁKLADNÍ POZNATKY O LIDSKÉM TĚLE A JEHO HLAVNÍCH FUNKCÍCH.

1/2 VNÍMÁ, ŽE ČLOVĚK MŮŽE MÍT POTÍŽE SE ZDRAVÍM TĚLESNÝM, ALE TAKÉ DUŠEVNÍM A ŽE TYTO POTÍŽE SPOLU MOHOU SOUVISET.

1/3 ROZUMÍ TOMU, ŽE ZPŮSOB, JAKÝM SE ČLOVĚK CHOVÁ A ŽIJE, MÁ VLIV, ŠPATNÝ NEBO DOBRÝ, NA JEHO ZDRAVÍ.

1/4 ROZLIŠUJE LIDSKÉ AKTIVITY NA TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ ČLOVĚKA, PŘÍRODY PODPOROVAT A TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ POŠKOZOVAT.

1/5 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEJY KOLEM SEBE V JEJICH SOUVISLOSTECH, DOVEDE SE PTÁT.

1/6 MÁ VYTVOŘENU PŘEDSTAVU O POJMU ZÁVISLOST A O VĚCECH, KTERÉ NIČÍ ZDRAVÍ A ZKRACUJÍ ŽIVOT ČLOVĚKA (CIGARETY, ALKOHOL, DROGY, HRY NA AUTOMATECH).

2/1 VNÍMÁ, ŽE VŠECHNO NA SVĚTĚ MÁ VZTAH KE ZDRAVÍ, BUĎ HO PODPORUJE, NEBO POŠKOZUJE.

2/3 CHÁPE, ŽE ZDRAVÍ NENÍ SAMOZŘEJMOST A MUSÍ JE CHRÁNIT.

2/4 CHÁPE, ŽE KDYŽ JE ČLOVĚK NEMOCEN (KRÁTKODOBĚ, DLOUHODOBĚ, AKUTNĚ, CHRONICKY), NEMŮŽE DĚLAT ŘADU VĚCÍ, KTERÉ DĚLÁ RÁD A KTERÉ PATŘÍ K JEHO ŽIVOTU.

2/5 PODPORUJE KONKRÉTNÍMI ČINNOSTMI VLASTNÍ ZDRAVÍ I ZDRAVÍ OSTATNÍCH, PŘÍRODY.

2/6 MÁ VYTVOŘENU PŘEDSTAVU O ZDRAVÉ ŽIVOTOSPRÁVĚ.

3/1 JE ZVÍDAVÉ, MÁ TOUHU POZNÁVAT.

3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.

3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.

4/1 MÁ VYTVOŘENY ZÁKLADNÍ NÁVYKY SEBEOBSLUHY A OSOBNÍ HYGIENY.

4/2 DOVEDE OZNAČIT SVOJE POTŘEBY (TĚLESNÉ, PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ, ETICKÉ), PŘIZPŮSOBIT JIM SVÉ CHOVÁNÍ.

4/3 ODHADUJE RIZIKA OHROŽUJÍCÍ JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST.

4/5 DOVEDE VYVINOUT ÚSILÍ, POKUD CHÁPE SMYSL SVÉ ČINNOSTI, VYTRVÁ U NÍ, DOKONČUJE JI.

5/3 CHÁPE ŽE TĚLESNÁ AKTIVITA, ZDRAVÁ VÝŽIVA, SPÁNEK A ODPOČINEK PŘÍSPÍVAJÍ K DOBRÉ NÁLADĚ A SPOKOJENOSTI.

5/9 DOVEDE ZVLÁDNOUT JEDNODUCHÉ ZÁTĚŽE A PŘEKÁŽKY.

SKRYTÉ KURIKULUM „Tomu všemu se mohu v naší škole naučit“

= VŠECHNY KOMPETENCE, KTERÉ NAPLŇUJEME V PRŮBĚHU DNE VE VŠECH PŘIROZENÝCH ČINNOSTECH. VŠE, CO SE DĚTI VE ŠKOLE UČÍ, A NENÍ TO ZÁMĚRNĚ KOMUNIKOVÁNO UČITELI.

Pravidla pro tvorbu třídních programů

Závazným materiálem pro tvorbu Třídních kurikul je:

- RVP PV
- Školní vzdělávací program
- kniha Kurikulum podpory zdraví v Mateřské škole

Dalšími materiály pro tvorbu TVP jsou:

- Evaluace ročního třídního kurikula
- SUKY
- INDI
- INDI dotazníky pro rodiče (1x za 3 roky)
- Portfolia dětí, příp. zprávy a doporučení ze specializovaných pracovišť (PPP, lékař, psycholog..)

TK zpracovávají učitelky ve třídách, kde jsou i k dispozici.

Aktuálně probírané tematické části jsou rodičům vždy k dispozici na třídní nástěnce, zpracovávají se na období 1-2 týdny.

Plánování TK je pružné, dá se měnit, přizpůsobit dané situaci, podmínkám, potřebám dětí.

TK mají písemnou podobu a obsahují:

- Podtéma, které učitelka zvolila podle Školního kurikula.
 - Tematickou část.
 - Činnosti, jimiž dochází k naplňování vzdělávacích záměrů.
 - Otázky do KK a DK.
 - Kompetence, ke kterým chce učitelka směřovat /sada tabulek č.1/.
 - Jednotlivé dílčí vzdělávací cíle /sada tabulek č.1/.
 - Ukazatele dosaženého vzdělání.
 - Zpětná vazba, znaky prožitkového učení /sada tabulek č.1, 2/.
- Do zpětné vazby zapisují učitelky poznatky o naplňování TK, postřehy, výsledky pozorování dětí, naplňování jednotlivých vzdělávacích cílů, kompetencí. Ze zpětné vazby vychází učitelky v dalším plánování.
- Autoevaluace–soustavné vyhodnocování provádí učitelky vzájemně ústně a písemně zaznamenávají do TK pro podklady závěrečného vyhodnocování Formálního kurikula.
 - Třídní kurikulum a výsledky jeho naplňování jsou zcela v kompetenci učitelek ve třídách.

Záznamy o dětech a portfolia dětí.

Při posuzování a hodnocení dítěte respektujeme právo na ochranu důvěrných a osobních dat.

Záznamy o dětech jsou vedeny pro potřebu učitelek ve třídě a rodičů dětí.

Základní metodou je pozorování, rozhovor s rodiči, vstupní dotazník o dítěti a rodině, anketa, portfolio dítěte.

Portfolia dětí obsahují:

- SUKY–přehledy dosažených kompetencí
- diagnostická kresba postavy (pololetně)
- soubor výtvarných prací dítěte

- test školní zralosti (u předškolních dětí)
- grafické pracovní listy

Pravidla pro vytváření portfolia dítěte:

SUKY: učitelka zaznamenává 2x ročně úroveň dosažených kompetencí (pokroku dítěte ve vzdělávání a vývoji, event. stagnaci či regresi) do připravených záznamů v PC

Diagnostická kresba postavy: učitelka shromažďuje vhodné ukázky prací dítěte v půlročních časových intervalech, zaznamenává datum /např. kresba postavy /.

Soubor výtvarných prací dítěte: výtvarné práce dětí jsou umístěny ve třídě, jsou k dispozici učitelkám, v případě potřeby rodičům a děti si je mohou libovolně prohlížet (zásuvkové stolky řazené podle značek dětí).

Poznatky o dítěti jsou východiskem ke spolupráci s rodiči při rozhovorech o výsledcích a pokrocích dítěte a stanovení dalších postupů k jeho zdravému rozvoji (konzultační dny).

5. EVALUACE

Naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP

Obsah systému evaluace na období 2022 – 2025:

- 1/ Co je předmětem evaluace
- 2/ Prostředky / co povede k cíli/
- 3/ Časový plán
- 4/ Odpovědnost
- 5/ Kritéria hodnocení

1.	Evaluace podtémat ze Školního kurikula
Cíl:	Vyhodnotit naplňování stanovených záměrů v rámci Formálního kurikula vzdělávací nabídky ze ŠK.
Prostředky:	➤ pedagogické porady ➤ záznamy učitelek v TK a ŠK – ZNAPU /znaky prožitkového učení/ ➤ konzultace učitelek na třídách, dotazník INDI MŠ ➤ analýza a vyhodnocování plánů
Časový plán:	leden, červen
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice
Kritéria:	➤ Zpracování „Autoevaluační zprávy“–1x za 3 roky /září2025/ ➤ kontrolní a hospitační činnost provádí ředitelka školy podle ročního plánu. ➤ 2x za rok se provádí na pedag. poradě hodnocení cílů Formálního kurikula ze ŠVP ➤ čtvrtletně se provádí na pedag. poradě kontrola naplňování cílů Neformálního kurikula a Ročního plánu ➤ 1x za tři roky se zpracovává auto-evaluační dotazník INDI MŠ a dotazník pro rodiče /červen 2025/ ➤ 1x za 3roky se zpracují výpočty tabulek: /červen 2025/ - Tabulky hodnot indikátorů za školu - Tabulky dotazníku pro rodiče - Tabulky za třídu, jednotlivou učitelku

2.	Evaluace třídních kurikul
Cíl:	Vyhodnotit roční plán TK, plnění plánů z INDI MŠ.
Prostředky:	➤ roční třídní plán ➤ charakteristika třídy ➤ konzultace učitelek–cílové kompetence dítěte ➤ ZNAPU, INDI MŠ, SUKY ➤ pedagogické porady
Časový plán:	Leden–ústně, na pg. radě, červen–písemné vypracování
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice
Kritéria:	➤ Charakteristika tříd–věk, docházkovost dětí ➤ Podmínky vzdělávání–INDI MŠ ➤ Výsledky /výstupy/–SUKY–úroveň dosažených kompetencí předškolních dětí a všech dětí ➤ Přehled akcí za třídu

	➤ Naplňování třídního ročního kurikula ➤ Závěry a opatření
--	---

3.	Evaluace tematických částí
Cíl:	zhodnocení TČ, zhodnocení třídy dětí, sebereflexe, zhodnocení souladu podtémat s TČ, naplňování kompetencí–SUKY, závěry a další kroky
Prostředky:	➤ záznamy do TK, záznamy v třídní knize, ŠVP ➤ konzultace učitelek ➤ SUKY–písemné záznamy, vyhodnocování, úroveň kompetencí ➤ týmová spolupráce učitelek ➤ ZNAPU–znaky prož. učení ➤ Portfolio–analýza, studium dětských kompetencí
Časový plán:	po ukončení tematických celků
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice
Kritéria:	➤ Hlavní cíle RVP–ZNAPU ➤ <u>Co se děti naučily</u> , co tvořily, objevily, <u>samy zvládly</u> , uvědomily si, jak se při tom cítily, <u>s jakými hodnotami se setkaly</u> , čím jsem k tomu přispěla, poznámky, závěry, opatření ➤ <u>Hodnotíme</u> : proces, naplňování dílčích cílů, ukazatele dosaženého vzdělání = výsledky ➤ Závěry pro další práci.

4.	Evaluace doplňkového programu
Cíl:	Hodnocení účinnosti doplňkového programu ve vztahu k naplňování koncepčních záměrů a osobním pokrokům dětí.
Prostředky:	➤ konzultace s rodiči ➤ týmová spolupráce ➤ pedagogické porady–týmová spolupráce
Časový plán:	1x ročně hodnocení, zpracování a odevzdání 30.6.
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice
	<i>Keramická dílna, Arte dílna, Kultura a výpravy za poznáním, Dopravní hra, Cizí jazyky – pověřené pg. pracovnice</i>

5.	Evaluace cílových kompetencí dítěte
Cíl:	hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí
Prostředky:	➤ vzájemná konzultace učitelek ➤ konzultace s rodiči ➤ konzultace s odborníky z PPP, SPC... ➤ diagnostika dětských výtvarných prací ➤ cílené pozorování ➤ záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické písemné) – zejména na základě diagnostiky a pozorování ➤ SUKY–vyhodnocování záznamů ➤ dle potřeby stanovení případných opatření

Časový plán:	převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby grafické záznamy–2x ročně
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice

6.	Soulad TVP–ŠVP–RVP PV
Cíl:	Ověřit soulad TVP–ŠVP–RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkového programu školy, spoluúčast rodičů
Prostředky:	➤ přehledy o rozvoji dětí–fotodokumentace ➤ výstavy, vystoupení dětí–záznamy ➤ monitoring ➤ hospitační záznamy ➤ konzultace ➤ dotazníky pro rodiče ➤ pedagogické porady ➤ autoevaluace pedagogických pracovníků ➤ vlastní hodnocení školy
Časový plán:	2x ročně /k 31. 1. a k 30. 6./
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice, Klub rodičů

7.	Evaluace povinného předškolního vzdělávání
Cíl:	Naplňování cílových kompetencí předšk. věku, indiv. vzdělávání v domácím prostředí
Prostředky:	➤ ověřování úrovně osvojování očekávaných kompetencí ➤ portfolia dětí ➤ vedení záznamů o přezkušování dětí v termínu 3–4 měsíců ➤ konzultace s rodiči ➤ konzultace a poradenská činnost ➤ omlouvání a uvolňování dítěte z povinného vzdělávání ➤ docházka do MŠ ➤ důvod indiv. vzdělávání
Časový plán:	Ověřování od 3. do 4. měsíce od začátku škol. roku. /prosinec/
Odpovědnost:	ředitelka školy, zástupkyně řed. školy, Bc. M. Novotná

8.	Evaluace vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s OMJ
Cíl:	Evaluace podpůrných opatření, vyhodnocení pravidel pro přiznání podpůrných opatření, evaluace plánů pg. podpory
Prostředky:	➤ podpůrná opatření ➤ PLPP, IVP ➤ spolupráce se školským poradenským zařízením ➤ vypracování zprávy pro PPP pro děti s OŠD ➤ školní asistent, asistent pedagoga ➤ Arteterapie ➤ speciální pomůcky, kompenzační pomůcky

	> naplňování podmínek–počet dětí ve třídě > organizace vzdělávání PO 2.-5. stupně
Časový plán:	leden, červen
Odpovědnost:	ředitelka školy, Bc. M. Novotná, ostatní učitelky

Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání.

9.	Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce–vzdělávací proces
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Prostředky:	> monitoring > vzájemné hospitace > konzultace pedagogů > hospitace, kontrolní a hospitační činnost > uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání > pedagogické porady > sebehodnocení dětí > zpráva o činnosti MŠ
Časový plán:	průběžně, pedagog. rady
Odpovědnost:	pedagogické pracovnice, ředitelka školy

10.	Evaluace materiálních podmínek
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: budova, technický stav, podpora spec. bezbariérového prostředí vybavení tříd–dětský nábytek, pomůcky, hračky, speciální pomůcky pro děti se SP zahrada + zahradní náčiní ŠJ–vybavení v souladu s legislativou
Prostředky:	> dotazníky, osobní rozhovory > záznamy z pedagogických a provozních porad > záznamy z kontrolní činnosti > fotodokumentace > jednání se zřizovatelem o rozpočtu školy > hodnocení třídních kurikul
Časový plán:	červen
Odpovědnost:	všichni zaměstnanci

11.	Evaluace ekonomických podmínek
Cíl:	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy: sledování čerpání mzdových nákladů, účelnost, efektivnost hospodaření, motivační činnosti, rozbor čerpání příspěvku zřizovatele, rozbor hospodaření–pololetní účetní závěrka roční účetní závěrka sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce
Prostředky:	➤ tabulky ➤ zprávy + rozbor ➤ pedagogické a provozní porady ➤ konzultace
Časový plán:	leden, červenec
Odpovědnost:	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy a účetní

Spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP.

12.	Evaluace spolupráce s rodinou
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Prostředky:	➤ fotodokumentace ➤ zveřejnění záznamů z doplňkového programu školy ➤ rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči ➤ dotazníky ➤ provozní a pedagogické porady ➤ mimoškolní akce za účasti rodičů ➤ spolupráce s Klubem rodičů ➤ konzultace, přezkušování dětí s přiznaným indiv. vzděláváním v domácím prostředí
Časový plán:	pololetí, červen
Odpovědnost:	Pedagogické pracovnice v souladu s ročním prováděcím plánem, rodiče, Klub rodičů, vedoucí ŠJ

13.	Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Prostředky:	➤ zveřejnění fotodokumentace ➤ písemné záznamy o součinnosti a partnerství ➤ projednání rozpočtu školy ➤ webové stránky ➤ konzultace s partnery ➤ vystoupení dětí pro veřejnost ➤ výstava dětských prací v obci ➤ publikační činnost (regionální tisk), roční bulletin

Časový plán:	červen
Odpovědnost:	ředitelka školy, pedagog. pracovníce v souladu s ročním prováděcím plánem Spolupráce ZŠ a MŠ – pověřená učitelka

14.	Osobní rozvoj pedagogů
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Prostředky:	➤ konzultace ➤ účast na seminářích, školení, učíme se navzájem ➤ pedagogické porady ➤ hospitace, vzájemné hospitace ➤ monitoring ➤ předávání zkušeností a nových poznatků ze studia ➤ samostudium ➤ profesní portfolia pedagogů
Časový plán:	červen
Odpovědnost:	Další vzdělávání ped. pracovníků – zástupkyně ředitelky

Kritéria pro autoevaluaci třídních kurikul

Provádí se 1x ročně, v červnu, za každou třídu, **odevzdává do konce měsíce června v elektronické podobě.**

Co má obsahovat roční autoevaluace třídního kurikula:

1/ Charakteristika třídy: věkový rozsah, národnost, diagnostika, lateralita

- počet dětí, chlapců, dívek, počet předškoláků v daném roce (děti nejmenovat)
- docházkovost v %:

2/ Přehled akcí za třídu /ne za školu/:

3/ Plnění vzdělávacích cílů ve třídě, podle ŠVP:

- kolik témat. částí bylo zařazeno ve škol. roce
- nejvíce zařazované témat. části, z jaké oblasti ŠVP, provázanost se SUKy.
- zdravotně preventivní programy

4/ Naplňování Ročního třídního kurikula:

- kde jsou rezervy, co trvá dát do plánu RTK na příští školní rok
- používat zkratky – a +

5/ Materiální a technické podmínky ke vzdělávání:

- jak se zlepšily materiální podmínky
- co by se dalo zlepšit, návrhy řešení, hlavně pro vás samotné nebo jak se budete podílet na vylepšení mater. podmínek

6/ Výsledky vzdělávání:

úroveň klíčových dětských kompetencí: /Portfolio,
Formální kurikulum, výsledky FK v SUKách–filtrování,
úvaha (pokroky, stagnace, na jakou oblast se zaměřit),
PLPP

7/ Spolupráce s rodinou, veřejností, sponzorování, akce s rodiči za třídu:

- kladné odezvy od rodičů, ale i nespokojenost rodičů
- řešení konfliktních situací a návrhy, výsledky, ponaučení
- zájem rodičů o konzultační dny, porovnání oproti loňskému roku
- vyhodnocení dotazníků

8/ Závěry za školní rok, doporučení a další kroky na příští období:

- dát do RTK na další školní rok
- zodpovědnost, termíny
- děti s OŠD – na jakou oblast se zaměřit
- co nám vyhodnocování SUKů za třídu přineslo?
% pokroky v oblastech, v tabulce dělíme mladší a starší děti, hodnotíme I. i II. pololetí, zhoršení, rezervy v oblasti, hodnoty u dětí předškolních a s OŠD
- návrhy na vylepšení podmínek v MŠ
- úkoly pro zlepšení vých-vzděl. práce pro učitelku na třídě
/využijete při sestavování Ročního tř. kurikula/

- úkoly pro učitelky na třídě a kdo zajistí
- návrhy na vzdělávání učitelek
- zaměření na vých. vzdělávací práci učitelek – využití při dalším roč. plánování

Další roční evaluace:

- * *Arte dílna*
- * *Keramická dílna*
- * *Spolupráce ZŠ MŠ*
- * *Kultura*
- * *Výpravy za poznáním*
- * *Cizí jazyky*
- * *DVPP*

Zodpovídají pověřené pg. pracovnice

SUKY–pokyny pro učitelky k zaznamenávání v PC

➤ **HODNOTÍME:** 2x za rok –

- I. pol. zaznamenat do 28. února
- II. pol. zaznamenat do 20. června
- Archivace dat: srpen

➤ **DATUM, HODNOTA ZÁZNAMU:**

uvede se poprvé při zakládání karty dítěte s aktuálně zjištěnými číselnými hodnotami:

- 0–nikdy,
- 1–občas, jev se objevuje, není ještě zautomatizován,
- 2–jev je častý, dá se říci, že se u dítěte běžně vyskytuje

pak se v pololetních intervalech (viz. výše) zaznamenávají a přepisují **pouze změny** – změním bodovou hodnotu → změním datum (nebo zaznamenám změnu, když ji aktuálně zjistím i s příslušným datem).

➤ **TISK:**

u předškoláků tisknout **únor**–podle potřeby

červen–graf + hodnoty poznávacích procesů, v PC strana 10–14 (vlevo nahoře nabídka Soubor→ Tisk→ volba stran–do)

u mladších dětí tisknout **únor** podle potřeby

červen–pouze graf, tj. I. část SUKů, v PC tisk str. 14, (vlevo nahoře nabídka Soubor→Tisk →volba stran od–do)

přehled za třídu (nabídka dole v liště vlevo)–tisk vždy po ukončeném pololetí–celá třída

filtrování–v únoru a červnu

1/ *pro potřeby třídy k individuální práci s dítětem*

tisk podle filtrů– I. část SUKů /ml. dětí/ a I. část + poznávací procesy u předškoláků

2/ *pro potřeby třídy–naplňování vzdělávání* tisk podle oblastí–identita, aktivita...atd. Tak zjistíme, kde jsou rezervy a na jakou oblast se dále zaměřit. Filtrování se provádí v souboru SUKY–**souhrn za školu**, najít svoji třídu a tam filtrovat. (Filtr → vlastní → je větší nebo rovno než..., je menší nebo rovno než...atd.)

➤ **UKLÁDÁNÍ DAT:**

každé ukončené pololetí uložit v PC na hlavní plochu pod názvem SUKY Třída (Motýlci, Rybky...atd) a datum (např.: SUKY MOTÝLCI srpen 2013), na třídní flash disc a doporučuji ještě pro jistotu někam jinam, např. do osobních mailů do složky *rozepsané/uložené* (občas to nejde na Flash d. otevřít, ztráta dat v PC..)

Zakládání nových karet dětí (listů): provádíme vždy v září

- Vymazat karty s odcházejícími předškoláky
- Zadat údaje nových dětí, pozor neřadí se podle abecedy!!!

Pověřená osoba /A. Melkusová/ vždy na konci šk. roku nahraje SUKY ze všech PC a uloží na jeden společný CD/DVD nosič, každý rok tak bude archivován.

Přechod na nový školní rok: pí. uč. Melkusová sebere všechny „flešky“ ze tříd a odevzdá ředitelce k archivaci do počítače v ředitelně.

6. PŘÍLOHY

1. Dílčí projekty

1.1 Arteterapeutická dílna „Duhová kulička“

„Doufat a neztrácet naději neznamená opomíjet praktickou stránku věcí, nýbrž rozzářit ji barvami duhy“.

CO JE ARTETERAPIE?

Arteterapií nazýváme způsob práce, kdy za určitým cílem záměrně aktivujeme děti k sebevyjádření formou výtvarných činností. Tato aktivita má funkci nejen výchovnou a estetickou, ale i estetickou a psychohygienickou.

PROČ TERAPIE V MATEŘSKÉ ŠKOLE?

Vnitřní prožitkový svět je natolik bohatý a komplikovaný, že dítě předškolního věku ještě není schopno vyjadřovat se o něm výstižně slovy. Není mentálně vybavené k tomu, aby dokázalo popsat a pojmenovat problémové situace a psychické stavy s nimi spojené. S pomocí dospělých se teprve učí o nich hovořit a rozlišovat svoje pocity. U dětí je typické, že se dokáží vyjadřovat obrazně – tzv. symboly. Na dětských výkresech se spontánně objevuje to, co je právě pro ně velmi aktuální. Dítě je tak schopno snáze vyjít pohnutky ze svého vnitřního světa (kterými se intenzivně zabývá) na obrázku, než slovy a také to s přirozeností jemu vlastní dělá. Arteterapeut může zachytit „signály“, které upozorňují, že dítě prožívá subjektivně tíživou situaci či potřebuje pomoc. Postupnými kroky a pomocí příběhů s dětskými či zvířecími hrdiny dítě vede a ovlivňuje, postupně posiluje (psychicky otužuje) a připravuje na stále se zvyšující požadavky okolí.

PRO KOHO JE URČENA?

Je určena pro děti s vyšší potřebou individuálního přístupu. Například dětem, které mají **potíže s přijetím svého okolí, bojí se vstupovat do kontaktu s vrstevníky, dospělými nebo se těžko přizpůsobují jakýmkoliv změnám (narušená socializace).** Všechny okamžiky prožívají velmi vážně, jsou neustále ve střehu a všechnu energii věnují pozorování a hodnocení každé situace kolem sebe, aby se vyhnuly ohrožení. **Dále dětem citlivým s nízkým sebevědomím, úzkostným, ustrašeným či snadno unavitelným, podřídivým.** Pomoci může také **v případech konfliktních situací v rodině (neshody rodičů, rozvod – ztráta blízké osoby, násilí...).** Dále **při dlouhodobějších zdravotních komplikacích různého charakteru, které děti nadměrně fyzicky i psychicky zatěžují.** S úspěchem se arteterapie využívá **též při opožděném či narušeném vývoji řeči, optimálně působí na rozvoj jemné motoriky ap.** U dětí **s odkladem školní docházky má vliv na nabuzení či urychlení mentálních funkcí (myšlení, vnímání, cítění, intuice...), upevnění potřebných dovedností i vyjadřovacích schopností k dosažení zralosti pro vstup do základní školy.**

Jedná se o děti zdravé, které však potřebují díky své citlivosti, mírnému handicapu nebo konfliktnímu rodinnému prostředí pomoc nás dospělých, někdy větší někdy menší. Čím dříve se jim pomoci dostane, tím méně je to osobnostně oslabí. V opačném případě se děti mohou stát neprůbojně, podezíravě, nevýkonně, jindy

výrazně neposlušné až agresivní. Tuto „výbavu“ si pak nesou do života, což předurčuje předem problematické vztahy osobní i pracovní.

JAKÝ MÁME CÍL?

Cílem řízené arteterapie v mateřské škole je posun psychického a výkonnostního zrání dětí, u kterých je vývoj z nějakého důvodu zpomalen či komplikován. Vybavit děti kompetencemi v takové míře, aby byly schopné v sociální oblasti navazovat nové vztahy, bez zábran se účastnit skupinových činností, projevovat se samostatně při rozhodování, sebeobsluže, kontrolovat projevy libovůle, agrese ap. Naučit děti aktivně využívat prostředí ke svému vývoji a tím se posouvat kupředu. V případě dlouhodobějšího psychického zatížení umožnit „zpracováním osobně významného tématu“ odstranění nebo zmírnění obtíží, samostatnou tvořivou výrazovou činností navodit pocit úlevy a uspokojení. Důležité jsou samozřejmě i manipulační schopnosti i dovednosti, které se při tvorbě procvičují.

ORGANIZACE

O arteterapii informujeme každoročně na zahajovacím setkání všechny rodiče a nabízíme možnost spolupráce. Učitelky v jednotlivých třídách navrhuji předškolní děti na základě dlouhodobějšího pozorování jejich projevů a chování v kolektivu třídy. V případě souhlasu rodičů těmto dětem vypracují na třídách Plány pedagogické podpory. Ve skupině je zařazen menší počet dětí. Scházíme se jedenkrát týdně v dopoledních hodinách v atelieru MŠ – letos ve čtvrtek, ale z organizačních důvodů se může den měnit na jiný. Časová dotace: 8,45 – 10,15hod.

KRESLENÍ A MALOVÁNÍ JE HRA

Základem jakékoliv práce s dětmi předškolního věku je motivace. Děti přivítá stimulující prostředí založené na metodě imaginace, která působí jako impuls pro dětskou představivost a jako pomocník při vyrovnávání se s neznámými a náročnými situacemi. Průvodcem a mým pomocníkem se stal maňásek - Pastelka Pavlínka. Jejím domovem (jako ostatně všech barev) je Duhová kulička. Velká skleněná duhová kulička se stává zdrojem síly a inspirace pro všechny děti, které ji podrží ve svých rukou.

Pojem DUHOVÁ KULIČKA jsem si vypůjčila i pro název arteterapeutické dílny. Zde pastelka Pavlínka dětem vypráví pohádky, rozmlouvá s nimi, zpívá a tancuje. Pro ni malují obrázky, seznamují ji se svými starostmi např. formou obrázkových dopisů, vybírají pro ni barvičky, které se jim nejvíce líbí. Pavlínka každé dítě na počátku roku obdaruje malou skleněnou duhovou kuličkou, kterou si může odnést domů.

Po úvodní chvilce pro hru, kdy si každé dítě chce osahat a „vlastnit“ krásně barevnou velkou skleněnou kouli, pastelka Pavlínka vypráví. Pohádka nesmí být dlouhá, aby děti udržely pozornost a neochablo jejich nastavení pro akci, která bude následovat. Po výzvě k tvorbě se děti rozcházejí a každý sám rozhoduje o svém způsobu práce.

V průběhu tvorby mezi dětmi procházím, citlivě povzbuzuji ty nerozhodné a pomalé, pomáhám nejistým při znázorňování, chválím odvahu a tvůrčí nasazení u jiných, nad obrázkem s nimi průběžně hovořím. Současně pozoruji aktivitu či prodlévání, výběr pomůcek i formátu čtvrtky, způsob provedení kresby či malby a zvládání techniky, volbu barevnosti, sleduji, jakou část příběhu dítě zvolilo k zobrazení, zda se drží námětu či zvolilo úplně jiný. Velmi důležitý je komentář, pokud dítě má samo potřebu o obrázku hovořit.

Nálada při tvorbě může být různá, stejně jako projevy dětí. Některé dítě si zpívá, jiné mluví samo pro sebe, další nesrozumitelně brouká, či může mlčet a pracovat se zaujetím. Jiné dítě může sedět mlčky nad prázdným obrázkem nebo s úzkostí pobíhat

mezi dětmi. Výjimkou nebývá ani hra s barvou, kdy dítě podlehně experimentování a na zobrazení příběhu zapomene. Jsou i jedinci, kteří se neustále potřebují ujišťovat o tom, že jejich obrázek je hezký, či že pracují správně. Jiní vyžadují chválu a ocenění. Tyto různé projevy velmi vypovídají.

V závěru setkání si společně prohlédneme všechna díla a pohovoříme o svých pocitech z tvorby a výsledku. Hotové obrázky jsou poté vystaveny, aby každé dítě mohlo zažít příjemný pocit docenění.

ZÁVĚR

Arteterapie funguje jako prostředník mezi dvěma světy. Světem dítěte a světem dospělých. Kresbou dítě projevuje úsilí zobrazit skutečnost tak, jak ji osobně vidí, jak ji prožívá. Spontánně vytvářené obrazy jsou považovány za odraz psychických procesů v naší mysli. Výkresy se tak stávají jedinečným zdrojem informací o vnitřním křehkém světě dětí, který nejsme schopni podrobněji jiným způsobem nahlédnout. Dovídáme se o vitalitě, emocionalitě dítěte, o jeho aktivitě a zájmech či vztahových potřebách. Současně můžeme dešifrovat obsahy, kterými se právě intenzivně zabývá.

Výtvarná tvorba má význam expresivní i komunikační. Je prostředkem kompenzace nepříjemných zážitků a citů méněcennosti, přináší fantazijní uspokojení. Dítě má volnost jednat a reagovat, potlačovat nebo vyjadřovat, přijímat nebo odmítat. Tvorba ve skupině umožňuje neustálé interakce mezi členy (půjčování pomůcek, dotazování, rozhovory nad obsahem apod.). To vše se stává prostředkem změny. Dítě pak prožívá svou samostatnost, schopnost rozhodovat se, řídit se a přijímat odpovědnost za své chování. Vzniká tak jedinečná možnost růstu a podpora kladného vývoje osobnosti, jejíž výsledkem může být optimální rozvoj volných i mravních vlastností, sebepoznání, tvořivost, relaxace a harmonie.

OBECNÉ CÍLE ARTETERAPIE

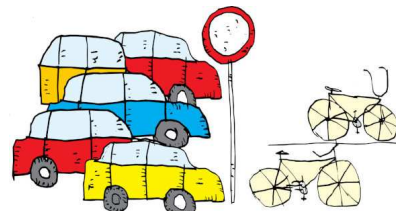
- Grafickým vyjadřováním symbolů vést k uvolnění symbolů zvukových a gestických (při narušeném procesu socializace).
- Rozšířením barevné palety (a použitím sytých barev) působit na uvolnění a projevení citů.
- Prostřednictvím katarze, abreakce umožnit uvolnění a vypuštění intrapsychického obsahu (emocí, napětí, tenze).
- Podpořit tvůrčí potenciál – člověk má energii k léčení v sobě, může ji uvolnit a využít.
- Vymýšlením obrazné představy, děje a kompozice obrazu nastartovat schopnost samostatného rozhodování a řešení konfliktních situací v běžném životě.
- Respektováním individuality podpořit přirozenou potřebu aktivity pro vývoj zdravého sebevědomí. Svoboda volby, přijetí zodpovědnosti.
- Nabudit mentální spoje, které byly dosud latentní.
- Příjemnou atmosférou umožnit spontánní výraz (vyjádří konflikt).

- Změnit stereotypní zobrazování – porušená rovnováha organismu (stereotypie ve hře, odmítá sociální kontakt, nedovede navázat citový vztah...).
- Využít magického myšlení – reálná moc pouhých myšlenek (operantní podmiňování).
- Naučit děti přemýšlet o sobě, nad svým jednáním, pocítováním, uvědomovat si kompetenci k sobě samému (reflexe nad obrázkem).
- Naučit přijímat chybu či neúspěch, pokusit se vlastními silami o nápravu (chyba je výzvou k jinému způsobu řešení, vše je v našich silách).
- Aktivním posilováním dítě desenzibilovat (vést ke zpracování konfliktů, na které již stačí).
- Prostřednictvím fantazijní tvorby umožnit náhradní uspokojení.
- Harmonicky vyladit narušený nervový, imunitní a hormonální systém posilováním všech psychických funkcí (myšlení, vnímání, cítění, intuice...) – harmonie v produkci.

Zpracovala : Bc. Marcela Novotná

1.2 Celoroční projekt s dopravní tematikou

„Na červenou musím stát, v jízdni dráhu nevbíhat.“

V rámci dopravní výchovy v MŠ pracujeme s projektem zabývajícím se dopravní tematikou, který vychází z cílů a kompetencí RVP PV a Kurikula podpory zdraví v MŠ. MŠ disponuje vlastním dopravním hřištěm v areálu školy, vlastní „vozový park“, obsahující koloběžky a odrážedla, dětem jsou k dispozici bezpečnostní přilby a mnoho výukových pomůcek týkajících se bezpečnosti v provozu. Do výchovně vzdělávacích aktivit zařazujeme tematicky motivované dopravní aktivity, a tím v dětech vytváříme a upevňujeme základní povědomí o bezpečnosti v silničním provozu. Takto strukturované výchovně vzdělávací aktivity s dopravní tematikou se nám osvědčily i v minulých letech, proto na ně navážeme a budeme v nich nadále pokračovat.

V rámci tohoto projektu budeme zařazovat i další aktivity týkající se bezpečnosti a dopravy, např. návštěvu cyklohlídky v MŠ, dopravní soutěž v Hopsáriu, nabídky akcí v rámci Besipu, pozvání Policie ČR do MŠ, účast na projektu „Zachraňujeme s Kryštofem“, oslovení Červeného kříže ke spolupráci

Cíle:

- Získat vědomosti a zkušenosti z oblasti dopravní výchovy k vytváření správných návyků, vztahů k okolí a k lidem.
- Vštěpovat ukázněnost, vztah ke zdraví, opatrnost.
- Rozvíjet vlastnosti, které ovlivňují reakci dětí při chování v určitých situacích (dopravních), tj. paměť, pozornost, soustředěnost, ukázněnost, ohleduplnost, vnímání i orientaci v prostoru a čase, vnímání nebezpečí.
- vést k bezpečnému pobytu venku, pohybu v silničním provozu.

I. Oblast IDENTITA: „Já, chodec“

Obsah: Pohyb na Dopravním hřišti (dále jen DH) a v běžném provozu dle stanovených pravidel, správné využívání přechodů pro chodce, rozhlížení vpravo, vlevo, používání reflexních vest a reflexních pásek na pravé ruce, reflexní prvky na oblečení, funkce výstražného terčíku, chůze v zástupu, poznávání dopravních značek – přechod pro chodce, nadchod, podchod, stezka pro chodce, pozor děti....

Činnosti: Komunitní a diskusní kruh, práce s literárními texty – časopisy, knihy, encyklopedie, výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy s doprav. tematikou, smyslové a námětové hry, kooperativní hry, PC hry, programy s využitím interaktivní tabule, vycházky do okolí a různých prostředí, pozorování, řešení modelových situací, videomateriály (viz odkaz níže).

Kompetence:

1/3 Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví.

1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.

2/3 Chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit.

II. Oblast SPOLEČENSTVÍ: „Všichni jsme účastníci silničního provozu“

Obsah: Handicapovaní lidé v provozu (vozíčkáři, slepci, chodník pro slepce se smyslovými body, vodičí slepečtí psi, hluchoněmí lidé, dopravní značky: invalidé, parkoviště pro invalidy, prostor v MHD - piktogramy), ostatní účastníci provozu, pravidla silničního provozu, dopravní značky – vodorovné, svislé, semaforey...

Činnosti: Komunitní a diskusní kruh, práce s literárními texty – časopisy, knihy, encyklopedie, výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy s doprav. tematikou, smyslové a námětové hry, kooperativní hry, PC hry, programy s využitím interaktivní tabule, vycházky do okolí a různých prostředí, pozorování, řešení modelových situací, videomateriály (viz odkaz níže).

Kompetence:

3/6 Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby.

6/6 Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití.

7/2 Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími.

7/3 Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.

7/4 Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

III. Oblast AKTIVITA: „Všechno, co potřebuji znát, naučím se rád, vyzkouším si rád“

Obsah: Aktivní pohyb na DH dle pravidel, jízda na kolech, koloběžkách, odstrkovadlech, výbava cyklisty a jízdního kola, ochranné prvky, druhy dopravních prostředků a s nimi spojená povolání (řidiči, piloti, výpravčí, policie...), výpravy a exkurze do různých prostředí spojených s dopravou a bezpečností (DEPO, MHD,...)

Činnosti: Komunitní a diskusní kruh, práce s literárními texty – časopisy, knihy, encyklopedie, výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy s doprav. tematikou, smyslové a námětové hry, kooperativní hry, PC hry, programy s využitím interaktivní tabule, vycházky do okolí, a různých prostředí, pozorování, řešení modelových situací, videomateriály (viz odkaz níže).

Kompetence:

3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.

4/3 Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.

5/7 Má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit.

IV. Oblast PŘÍRODA: „Nástrahy a rozmary počasí v dopravě“

Obsah: Vlivy počasí na bezpečnost v dopravních situacích (roční období), vidět a být viděn, ekologie v dopravě, akce Den bez aut, dopravní značení – pozor zvěř, zvířata, námraza, mlha, lavina, smyk apod.

Činnosti: Komunitní a diskusní kruh, práce s literárními texty – časopisy, knihy, encyklopedie, výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy s doprav. tematikou, smyslové a námětové hry, kooperativní hry, PC hry, programy s využitím interaktivní tabule, vycházky do okolí a různých prostředí, pozorování, řešení modelových situací, videomateriály (viz odkaz níže).

Kompetence:

1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.

2/1 Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.

3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.

7/6 Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.

7/7 Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou.

7/8 Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.

V. Oblast ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL: „Kdo je připraven, nebývá překvapen“

Obsah: Prevence úrazů, nebezpečí v dopravních situacích, zásady první pomoci, výbava lékárničky, tísňová volání na čísla IZS – hasiči, policie, záchranná služba, dopravní značení – nemocnice, označení vozidel IZS

Činnosti: Komunitní a diskusní kruh, práce s literárními texty – časopisy, knihy, encyklopedie, výtvarné a pracovní činnosti, pracovní listy s doprav.-bezpečnostní tematikou, smyslové a námětové hry, kooperativní hry, PC hry, programy s využitím interaktivní tabule, vycházky do okolí a různých prostředí, pozorování, řešení modelových situací, videomateriály (viz odkaz níže).

Kompetence:

1/3 Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví.

2/3 Chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit.

4/3 Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.

5/9 Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky

Materiály k dopravním tématům:

www odkazy:

www.mamezelenou.cz

www.skodahrou.cz

<https://www.dopravnivychova.cz>

<https://www.detivdoprave.cz>

www.ibesip.cz

<http://www.krystof.zzslk.cz>

www.predskolaci.cz

www.omalovanky.fotopulos.net/omalovanky-dopravni-znacky

www.rvp.cz

Audio, video materiály: VHS Kousky primáře Housky, VHS Bezpečně na kole, PC Děti v dopravním provozu, CD Dopravní příběhy a písničky s otázkou, DVD Ahoj semaforu, DVD Kostičky, Moudronos, CD Autoškolák

Pracovní materiály: Děti v dopravním provozu aneb o klukovi z počítače, Bezpečný cyklista, Autoškolka skřítky Bertíka, Bezpečná cesta.
studijní materiály: Aby tě auto nepřejelo.

Literatura:

Dopravní pohádky – Dana Hlavatá, 2018

Dopravní výchova – Petr Šulc, 2021

Martínek a dopravní značky – autor neuveden, 2018

Přepracovala: Hana Nekolová

a kolektiv pedagogických zaměstnanců MŠ U Pramene České Budějovice

Září 2022

1.3 Projekt keramické dílny „Hliněnka“

V Hliněnce se z hlíny „vaří“, dětem se tu dílo daří.

Hlavní cíle:

- Chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou.
 - Dodržovat pravidla
 - Cítit uspokojení z vlastní práce
- Rozvíjet jemnou motoriku rukou.
 - Tvořivé hledání tvaru
 - Rozvoj manuální zručnosti
 - Autentičnost projevu
- Rozvíjet estetické cítění, fantazii, konstruktivní myšlení, plánování a prostorovou představivost.
 - Souznění s přírodou
- Nenásilnou formou rozvíjet a posilovat soustředěnost, trpělivost, cílevědomost, osobitost vyjadřování a odvahu k tvorbě.
 - Rozvíjet vlastní názor

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období:

- 1/3 Mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy.
- 2/2 Hodnotit své chování.
- 2/5 Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil.
Vykonávat jednoduché činnosti podporující zdraví těch společenství v nichž žije.
- 3/1 Vytvořit si pozitivní vztah k umění.
- 3/3 Mít bohatě rozvinutou fantazii.
- 3/6 Znat dohodnutá pravidla chování ve skupině.
- 4/5 Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky.
- 5/6 Dodržovat základní společenské normy komunikace.
- 5/8 Odhadovat, kdy potřebuje pomoc dospělého.
- 6/5 Uplatnit svou dovednost ve prospěch společenství mateřské školy.

Roční plán:

Začínáme:

- Úvodní motivační pohádka: Prapohádky, hra s loutkou Tlapkou /pravěká holčička/.
- Shlédnutí videa: TV encyklopedie Kostičky – Hlína.

Práce v dílně:

- Seznámení s řádem dílny, s pravidly hygieny, úklidu pomůcek, převlékání do pracovních oděvů – zástěrky, starší trika, ošetřování rukou ochranným krémem apod. => společné vyvození pravidel – zakreslení piktogramů pravidel, seznámení s pecí sloužící k výpalu hliněných prací.

- Prvotní seznámení s pojmy – keramika, hlína, šlikr, burel, glazura, keramická pec, výpal, přežah... a s materiálem - mačkání, hlazení, otiskování, koulení, válení (otisk ruky, přírodnin, textilií, různých předmětů apod.)
- Tvoření koule – válením v dlani nebo na tvrdé podložce a z ní vycházejících tvarů – kapky, kornoutu,isky, kostky, krystalu aj.
- Tvoření válečku – vytahováním, válením – „šňůrky“.
- Šňůrková technika – tvorba přikládáním hliněných šňůrek k sobě.
- Válení – vytváření z plátu – vykrajování, vyřezávání, rytí – plošné tvary (obrázky, kachle..).
- Vykrajování z plátu – prostorová tvorba – stáčení, slepování vykrojeného tvaru (hrneček, mistička, zvoneček..).
- Vytváření z plátu – prostorová tvorba – slepování různých částí na připravený tvar (postavička, stromek..).
- Tvoření pomocí nástrojů – vpichování, vyřezávání, odřezávání, vydlabávání, nejrůznější perforace hmoty.
- Tvoření dle vlastní fantazie – zužitkování dosavadních zkušeností a zvládnutých technik.

Další plánované akce:

- Výroba dárků pro děti k zápisu do MŠ a dárků pro návštěvy a hosty MŠ (např. zápichy, dle nápadů dětí a učitelek).
- Návštěva keramické dílny manželů Starkových v Třebotovicích nebo keramické dílny p. Týmala v Pětidomí, Č. Budějovice.
- Výroba předmětů pro výzdobu školy. */viz. samostatný roční plan/*

Září 2022

Vypracovaly uč.: Eva Cislerová
Mgr. Štěpánka Novotná
Pavla Studená

- 2. Roční plán–prováděcí plán na šk. rok 2022–2023
(samostatně vázaný)**
- 3. Autoevaluační zpráva školy, 2019–2022 (samostatně
vázaná)**

POUŽÍVANÉ ZKRATKY A VÝRAZY:

autoevaluace školy - systematické posuzování a vyhodnocování procesu vzdělávání a jeho výsledků realizované účastníky vzdělávacího procesu; výsledky slouží jako zpětná vazba pro zkvalitnění činností školy

evaluace – proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání (vzdělávacích činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován systematicky a pravidelně a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány; evaluace probíhá na úrovni školy nebo na úrovni třídy; evaluace může být vnější i vnitřní (→ *autoevaluace*)

kurikulum – může znamenat jak projekt, program či plán záměrného vzdělávacího působení, tak jeho obsahovou náplň a zároveň dosažený výsledek v podobě zkušenosti, kterou jedinec během realizace kurikula získá

klíčové kompetence – soubor požadavků na vzdělávání, zahrnující podstatné vědomosti, dovednosti, a schopnosti univerzálně použitelné v běžných pracovních a životních situacích; jako cílová kategorie (→ *vzdělávací cíle*) jsou kompetence podstatným východiskem pro stanovení vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání v pedagogických dokumentech

prožitkové učení - učení dítěte vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku; je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní; v předškolním vzdělávání je realizováno zejména prostřednictvím → *didaktického stylu s nabídkou*

ŠVP – Školní vzdělávací program

TVP – třídní vzdělávací program

SUKy – Sdružené ukazatele formálního kurikula podpory zdraví v MŠ, nástroj pro autoevaluaci

ZNAPU – znaky prožitkového učení

TK - třídní kurikulum

RK - roční kurikulum

KK – komunitní kruh

DK - diskusní kruh

PP - poznávací procesy

DDH - dětské dopravní hřiště

TČ - tematické části

INDI MŠPZ - nástroj pro autoevaluaci, vyhodnocování neformálního kurikula

NK – neformální kurikulum, podmínek vzdělávání

FK – formální kurikulum, obsah vzdělávání

IVP – individuální vzdělávací plán

PLPP – plán pedagogické podpory

PO – podpůrná opatření

ŠPZ – školské poradenské zařízení

PV – předškolní vzdělávání

OMJ – dítě s odlišným mateřským jazykem

POUŽITÉ MATERIÁLY:

Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole

SUKy MŠ – nástroj pro autoevaluaci

INDI MŠPZ - nástroj pro autoevaluaci

Školní kurikulum podpory zdraví
v Mateřské škole U Pramene České Budějovice

vydáno: říjen 2022

náklad: 12 kusů

graficky upravila: Bc. Alena Irholcová
a kolektiv pedagogických pracovníků MŠ U Pramene
České Budějovice
tiskla a vydala: Bc. Alena Irholcová